

فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی

سال هفتم شماره ۲۷ پاییز ۱۳۹۱

ساخت و مطالعه مقدماتی ویژگی‌های روانسنجی و اعتباریابی مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی (IFPFS)^۱

سیدعلی کیمیایی^۲

حسین خادمیان^۳

حسن فرهادی^۴

عبدالرحیم قیمتی^۵

چکیده

هدف پژوهش حاضر ساخت و مطالعه ویژگی‌های روان‌سنجی و اعتباریابی مقیاس کارکرد های روان‌شناختی خانواده ایرانی بود. بدین منظور تعداد ۴۱۰ نفر از نوجوانان، جوانان و والدین آنها در شهر مشهد به عنوان نمونه پرسشنامه مذکور را پس از ساخت تکمیل نمودند. همچنین تعداد ۵۲ نفر از جوانان بعد از دو هفته با هدف بازآزمایی، مجدداً به سؤال‌های پرسشنامه پاسخ دادند. پس از جمع‌آوری داده‌ها، آلفای کرونباخ مربوط به کل سؤال‌ها پرسشنامه، آلفای مربوط به هر یک از ابعاد، تعیین معادل‌سازی نمرات خام به نمرات استاندارد Z و تعیین نمرات استاندارد با میانگین ۵۰ و انحراف معیار ۱۰ (نمره t) انجام شد. نتایج نشان داد که ابعاد پرسشنامه از اعتبار بازآزمایی کافی برخوردار است. همچنین آلفای کرونباخ کلی این پرسشنامه نیز از اعتبار بالایی برخوردار

1- Iranian family psychological function scale

۲- استادیار دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد (نویسنده مسئول) Email:kimiaee@um.ac.ir

۳- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه فردوسی مشهد

۴- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه فردوسی مشهد

۵- کارشناس ارشد مشاوره خانواده دانشگاه فردوسی مشهد

می‌باشد، اما در رابطه با اعتبار ابعاد پرسشنامه نتایج نشان داد که برخی ابعاد از اعتبار کمتری برخوردار هستند که با حذف سؤال‌های نامناسب در هر بعد، اعتبار آن افزایش می‌یابد، که این سؤال‌ها نیز مشخص شده است. بنابراین، IFPFS را می‌توان به عنوان یک ابزار پایا و معتبر برای ارزیابی کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی به کار برد.

واژگان کلیدی: اعتباریابی، کارکردهای روان‌شناختی، خانواده، ایرانی.

مقدمه

خانواده یک واحد اجتماعی است که بر پایه روابط انسانی شکل گرفته و بر اساس آن مرد و زن آزادانه و به صورت کامل خود را به یکدیگر می‌سپارند و از این طریق تشکل فعالی که خانواده نامیده می‌شود، می‌سازند (اسوده^۱، ۲۰۱۱). بنابراین، خانواده مجموعه‌ای منحصر به فرد اجتماعی است که عضویت در آن بر اساس پیوندهای زیستی، قانونی، عاطفی، جغرافیایی و تاریخی شکل می‌گیرد. درمقایسه با دیگر مجموعه‌های اجتماعی، ورود به مجموعه خانوادگی از طریق تولد، به فرزندپذیری، پذیرفتن، اداره کردن کودک، یا ازدواج صورت می‌گیرد (کار^۲، ۲۰۰۶). این مجموعه نخستین و مهم‌ترین نهاد اجتماعی است که تأمین‌کننده نیازهای روانی و جسمانی فرد می‌باشد و نقش اساسی در سلامت جامعه دارد (گلچین و همکاران، ۱۳۸۰). در حقیقت خانواده درعین اینکه کوچک‌ترین واحد اجتماعی است، مبنا و پایه هر اجتماع بزرگ‌تر می‌باشد (احدی و محسنی، ۱۳۸۸). بدون شک خانواده مهم‌ترین سازمانی است که بسترساز رشد و رفاه جسمی، روانی و اجتماعی کودک و عامل رسیدن وی به تعادل (فیزیکی، روانی و اجتماعی) است (وود^۳، ۱۹۹۶). اجتماعی شدن و آشنایی با قوانین، نقش‌ها و ارزش‌های فرهنگی به‌طور طبیعی در خانواده صورت می‌پذیرد (وتر و گیل^۴، ۱۹۷۸؛ به نقل از موسوی، ۱۳۸۸) و کودک در تعاملات ابتدایی خود با خانواده به یک موجود اجتماعی تبدیل می‌شود. به همین دلیل

1- Asoode
3- Wood

2- Carr
4- Vetere & Gale

از دیر باز کارکرد خانواده، مورد توجه روانشناسان بوده است (والش^۱، ۱۹۹۳؛ به نقل از موسوی، ۱۳۸۸). مطلوبیت، رضایت، خشنودی، کیفیت و کارکرد بهینه خانواده، عامل بسیار تأثیرگذاری در شکوفایی، رشد و پیشرفت اعضای خانواده است. همچنین، خانواده کوچک‌ترین سلول اجتماعی است که در دو سطح خرد و کلان دارای کارکردهایی می‌باشد. در سطح کلان: پویایی و هدفمندی و در سطح خرد، حل تعارض، کنترل، حل مسأله، اتحاد، عشق و محبت و سایر کارکردهای خانوادگی است (الیبری و همکاران^۲، ۲۰۰۰؛ به نقل از کیمیایی، ۱۳۸۷).

در نگاه اول این‌گونه به نظر می‌رسد که اساسی‌ترین کارکرد خانواده فراهم نمودن حمایت مالی و مراقبت فیزیکی از اعضاء می‌باشد، اما معادل این مهم، کارکرد عاطفی و روان‌شناختی است که محیطی امن و مطمئن را بوجود آورده و احساس هویت شخصی و حمایت و راهنمایی را برای اعضاء فراهم می‌آورد (فیلدر^۳، ۱۹۹۴، به نقل از بیگی، کیمیایی و امین یزدی، ۱۳۹۰). مینوچین^۴ (به نقل از ثنائی، ۱۳۸۹) معتقد است «افراد هویت خود را از خانواده احراز می‌کنند». وی تأثیر خانواده را در برنامه‌ریزی اعضای خود بسیار زیاد می‌داند به گونه‌ای که کودک تا پنج سال نخست زندگی در خانواده حدود ۲۵۰۰۰ ساعت برنامه‌ریزی می‌شود. لذا با توجه به تعامل‌های مستمری که اعضای خانواده از یک سوی با اعضای خود و از سوی دیگر با اجتماع دارند، بنظر می‌رسد خانواده کانون اصلی سلامت یا بیماری اعضای خود باشد.

تأثیر خانواده بر شکل‌گیری هویت از جنبه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است (بیرز و دیگران^۵، ۲۰۰۳؛ گرین و دیگران^۶، ۲۰۰۰؛ فابر^۷، ۲۰۰۳ و دن^۸، ۲۰۰۲). به علاوه، کریستنسن^۹ (۲۰۰۴؛ به نقل از کیمیایی و بیگی، ۱۳۸۹) معتقد است، خانواده می‌تواند به خوبی بازتاب فرهنگ هزاران ساله‌ای باشد که برای رشد اعضاء، ارتقای بهداشت و سلامت

1- Walsh

3- Fielder

5- Beyers & et al.

7- Faber

9- Christensen

2- Oleary & et al.

4- Minochin

6- Green & et al

8- Dean

روان و کاهش رفتارهای پرخطر تلاش نموده است. اما خانواده همیشه کارکردهای خود را به خوبی نشان نمی‌دهد و در بسیاری از موارد، کارکردهای نادرست خانواده می‌تواند در افزایش مشکلات روان‌شناختی تعیین‌کننده باشد.

در این خصوص پژوهش‌ها نشان می‌دهد که کارکردهای نامطلوب خانوادگی با ناتوانی خانواده در مقابله با استرس‌های طولی و عرضی چرخه زندگی خانواده همراه است (ساندر و همکاران^۱، ۲۰۰۲) و سهم مهمی در مشکلات رفتاری و هیجانی کودکان دارای اختلال رشدی فراگیر (هرینگ و همکاران^۲، ۲۰۰۶) و کودکان بیش‌فعال/نقص توجه (کیمیایی، بیگی و امین‌یزدی، ۱۳۹۰) دارد. همچنین عملکرد آنها و انتظاراتی که دارند بر تعامل والدین با یکدیگر و شیوه‌های فرزندپروری آنها موثر است که در چنین خانواده‌هایی احتمال بروز اختلال‌های روان‌شناختی اجتناب‌ناپذیر است (کازوکرا و لارکان^۳، ۲۰۰۸).

در حالی که کارکردهای سالم خانوادگی نیز تأثیر مستقیمی بر نیازها، اهداف، رضایت‌مندی از زندگی و روابط عاطفی (میلر و همکاران، ۲۰۰۰) و بر عواملی چون ساختار، نقش‌ها، ارتباط، ادراک و پویایی‌های شخصیت اعضا دارد (والش^۴، ۲۰۰۳). سر انجام اینکه کارکردها و تجارب زن و مرد از خانواده اصلی شان همبستگی مثبت و معنی‌داری با سازگاری زناشویی دارد (قرقی، ایشاه حسن و بابا^۵، ۲۰۱۲).

به‌طور کل می‌توان گفت که کارکرد خانواده به توانایی آن در هماهنگی با تغییرات، حل تضادها و تعارض‌ها، همبستگی بین اعضا و موفقیت در اعمال الگوهای انضباطی، رعایت حد و مرز بین افراد، اجرای مقرات و اصول حاکم بر این نهاد، حفاظت از کل سیستم خانواده مربوط است. تغییرات کمی و کیفی در فرایند فوق باعث شکل‌گیری شخصیت متفاوت در خانواده و در مواردی نیز، به رغم اینکه می‌تواند پشتوانه‌ای برای سلامت رفتاری افراد باشد، خود مشکلات رفتاری خاصی ایجاد می‌کند که به عوامل متعددی بستگی دارد (کدیور و همکاران، ۱۳۸۳).

1- Sander et al .

3- Cuzzocrea & Larcen

5- Ghoroghi, Aishah hassan, Baba

2- Herring at al .

4- Walsh

این در حالی است که ارزیابی خانواده یکی از اهداف اصلی درمانگران خانواده می‌باشد تا بتوانند به اهداف خاصی در یاری رساندن به خانواده‌ها بیندیشند و راهکارهایی را در این زمینه پیشنهاد دهند. مشکل عمده در این راه این است که هیچ ابزار واحدی برای ارزیابی کارکرد زناشویی و خانوادگی وجود ندارد که مورد توافق همگان باشد (کیت نر و همکاران^۱، ۱۹۹۶). ابزارهای خود-اظهاری موجود در خصوص عملکردهای خانوادگی مرتباً به‌منظور شناخت محدودیت‌های پایائی آن در توصیف وضعیت خانواده‌ها در گستره تحول فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و جهانی شدن به آزمون گذاشته می‌شود (بلوم^۲، ۲۰۰۴).

مینوچین (۱۳۸۸) در مدل ساختاری کارکرد خانواده به توصیف شش جنبه از ساختار خانواده می‌پردازد که عبارتند از: ساختار خانواده، انعطاف‌پذیری، منبع، محیط زندگی، مرحله رشدی و رابطه علائم بیمار با الگوهای تعاملی خانواده که درمانگر با وارد شدن به ساختار خانواده در طول درمان به شناخت آن‌ها دست می‌یابد. در مدل چند مختصاتی که توسط اولسون و همکاران^۳ (۲۰۰۰) ابداع و تجدیدنظر شده است، دو جنبه از رفتارهای خانواده یعنی یکپارچگی و انطباق‌پذیری، اهمیت بنیادین دارد. مدل بیورز نیز که در سال ۱۹۸۱ معرفی شد دارای دو محور است؛ یکی مربوط به کیفیت سبک تعامل خانواده و دیگری سطح انطباق‌پذیری و انعطاف خانواده است (بارکر^۴، ۱۳۸۸).

رویکردهای تجربی مهم دیگری برای ارزیابی خانواده وجود دارند که عبارتند از مدل حلقوی، مدل مک مستر، مدل فرایند خانواده و نظام ارزیابی خانواده دارلینگتون^۵ (کار، ۲۰۰۶). در هر مدل روش‌های متفاوت اندازه‌گیری، مزایا و معایب متفاوتی دارند. بنابراین مدل‌هایی که بیش از یک ابزار برای ارزیابی کارکرد خانواده فراهم می‌کنند نسبت به سایر مدل‌ها، دیدگاه جامع‌تری از کارکرد خانواده ارائه می‌دهند (استیونسون هاینده^۶، اکیستر^۷، ۱۹۹۵).

1- Keitner & et al.

3- Olsun & et al

5- Dardington

7- Akister

2- Bloom

4- Barker

6- Stevenson-Hinde

مدل نظام‌های خانوادگی بیورز، حلقوی و مک مستر برای ارزیابی خانواده هم ابزارهای خودسنجی دارند و هم ابزارهای مشاهده‌ای. ابزارهای مربوط به مدل حلقوی و مدل مک مستر به صورت گسترده‌ای در مطالعات مختلف به کار رفته است و مشخص شده است که مدل مک مستر در شناسایی خانواده‌های دارای مشکلات بالینی حساسیت بیشتری دارند و نیز همبستگی بین مقیاس‌های رتبه‌بندی بالینی و مقیاس‌های خودسنجی آن در یک نمونه بالینی بیشتر بوده است (شریفی، عریضی و نامداری، ۱۳۸۴). با وجودی که این مدل برای ارزیابی کارکرد بهنجار خانواده طراحی شده است اما سازندگان آن سعی نکرده‌اند تمام جنبه‌های کارکرد خانواده را بسنجند. از دیگر سوی همیشه این ایراد به آزمون‌های روانی وارد بوده است که برآمده از فرهنگ ایرانی نبوده و به خصوص در حوزه خانواده مؤلفه‌های خانواده ایرانی را به خوبی پوشش نمی‌دهد. برای مثال، رفت و آمد و صلح و صلح در فرهنگ غربی جایگاه برجسته‌ای ندارد در حالی که در فرهنگ ایرانی جزء اولویت‌های مهم بوده و در بسیاری از موارد منبع تعارض و اختلاف نظر بین اعضای خانواده است. ضمن اینکه کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی در گستره تاریخ و با توجه به تحولات اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی دچار تحولات شگرفی شده است که نمودهای بیرونی آن امروزه در کشور ما با افزایش طلاق و جدائی، کشمکش‌های خانوادگی، بی‌مبالاتی، خیانت و بی‌وفایی و سایر آسیب‌ها به‌خوبی دیده می‌شود. در نتیجه ساخت ابزاری که بتواند ابعاد متعدد کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی را مورد ارزیابی قرار دهد به شدت احساس می‌شود. بر این اساس، مدل IFPFS برای ارزیابی کارکردهای متعدد خانواده ایرانی طراحی شده است. این مدل بر اساس مراحل چرخه زندگی خانواده که عبارتند از: کسب تجربه از خانواده اصلی، ازدواج، کودکی زناشویی، خانواده با فرزندان کوچک، خانواده با فرزندان نوجوان و رهایی فرزندان طراحی و دارای ۱۲ بعد می‌باشد که هر بعد پیوستاری از کارایی تا ناکارایی عملکرد خانواده ایرانی را اندازه‌گیری می‌کند.

روش پژوهش

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری

پژوهش حاضر، پژوهشی بنیادی - توسعه‌ای است که با هدف ساخت و مطالعه مقدماتی ویژگی‌های روان‌سنجی و اعتباریابی مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی انجام گرفت. بدین منظور ابتدا پس از مطالعات نظری لازم تعداد ۵۷۰ سؤال در ۱۲ حوزه طراحی شد. آنگاه به کمک ۵ نفر از اساتید دانشکده روانشناسی تعداد ۱۲۴ سؤال که روایی صوری بیشتری داشتند انتخاب شد. سپس نمونه‌ای به تعداد ۴۱۰ نفر آزمودنی به روش تصادفی خوشه‌ای از بین دانشجویان، دانش‌آموزان و والدین آنها در شهر مشهد انتخاب شدند. به منظور انتخاب گروه نمونه والدین و نوجوانان ابتدا از بین نواحی ۷ گانه آموزش و پرورش شهرستان مشهد ناحیه ۲ و ناحیه تبادکان به صورت تصادفی انتخاب و از هر ناحیه ۲ آموزشگاه (۱ پسرانه و ۱ دخترانه) انتخاب گردید. با هماهنگی‌های لازم با مسئولین مدارس پرسشنامه‌های مربوط به والدین از طریق دانش‌آموزان برای پدران و مادران ارسال شد که بعد از تکمیل شدن به پژوهشگر برگشت داده شد. پرسشنامه‌های مربوط به دانش‌آموزان نیز با حضور پژوهشگر در آموزشگاه‌ها تکمیل و تحویل گردید. در رابطه با گروه نمونه جوانان از بین دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد تعداد ۱۲۰ نفر (۶۰ پسر و ۶۰ دختر) به صورت تصادفی انتخاب گردیدند. همچنین برای ۵۰ نفر از دانشجویان که در مرحله اول مشخص شده بودند بعد از دو هفته آزمون مجدد اجرا شد. بدین ترتیب تعداد ۵۰ نفر در بازآزمایی ابزار تحقیق شرکت داشتند.

ابزار پژوهش

ابزار این پژوهش مقیاس سنجش کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی (IFPFS) بود. این مقیاس توسط کیمیایی (۱۳۸۸) به نقل از خادمیان، (۱۳۹۰) و برای نشان دادن

کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی طراحی و ساخته شده است. این آزمون دارای ۱۲۴ سوال می‌باشد و دوازده بعد از کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی را می‌سنجد. ابعاد دوازده‌گانه این آزمون عبارت است از: ارتباط^۱، پیشرفت^۲، سواد عاطفی (عشق و محبت)^۳، معنویت و مذهب^۴، اوقات فراقت (تفریح و سرگرمی)^۵، اتحاد^۶، ساختار و سازمان^۷، احساس امنیت^۸، حل تعارض^۹، رفت‌وآمد و صله رحم^{۱۰}، استقلال^{۱۱} و کنترل^{۱۲}. این مقیاس را می‌توان بر روی نوجوانان، جوانان، زوجین یا خانواده‌ها، در طی مراحل مختلف چرخه زندگی خانواده، اجراء نمود. بعلاوه قابلیت کاربرد برای گروه‌های بزرگ‌تر مثل دانش‌آموزان یک کلاس یا خانواده‌هایی که در یک زمینه‌یابی شرکت می‌نمایند را نیز دارد. عبارت‌ها به گونه‌ای تدوین شده‌اند که نوجوانان از حدود ۱۳ سال به بعد که قادر به درک موضوعات خانوادگی می‌باشند، می‌توانند به این پرسشنامه پاسخ دهند. در مورد افراد بی‌سواد درمانگر یا پژوهشگر می‌تواند با قرائت سوالات پرسشنامه، پاسخ فرد را جویا شده و در قسمت مربوطه علامت بزند. در یک حالت ایده‌آل بهتر است تمامی اعضای خانواده که شرایط لازم برای پاسخ‌دهی را دارند مقیاس‌ها را کامل نمایند. به این ترتیب گزارش‌های چندگانه‌ای به دست می‌آید که به درک کامل‌تر و جامع‌تری از کارکرد خانواده می‌انجامد.

شیوه نمره‌گذاری در این پرسشنامه بدین صورت است که آزمودنی‌ها می‌بایست پاسخ‌های خود را بر مبنای یک مقیاس درجه‌بندی شده "۷=کاملاً موافق"، "۶= موافق"، "۵= تا حدودی موافق"، "۴= بی طرف"، "۳= تا حدودی مخالف"، "۲= مخالف" و "۱= کاملاً مخالف" در سوالات مستقیم، و "۱= کاملاً موافق"، "۲= موافق"، "۳= تا حدودی موافق"، "۴= بی طرف"، "۵= تا حدودی مخالف"، "۶= مخالف" و "۷= کاملاً مخالف" در سوالات معکوس

1- relation

3- emotional literacy

5- entertainment

7- structure and organization

9- conflict resolvent

11- Independent

2- achievement

4- religion and espritioual

6- alliance

8- saftety

10- visiting relative

12- Contorol

مشخص نمایند. باجمع نمرات کلیه عبارتهای فرد در این پرسشنامه که بین حداقل ۱۲۴ و حداکثر ۸۶۸ می‌باشد، نمره کلی کارکردهای روان‌شناختی خانواده فرد به دست می‌آید. همچنین با جمع عبارتهای مربوط به هر بعد از کارکرد خانواده نمره عملکرد مربوط به همان بعد بدست می‌آید. که این نمره در ابعاد ارتباط، پیشرفت، سواد عاطفی و عشق، معنویت و مذهب، اوقات فراقت و تفریح و سرگرمی، اتحاد، ساختار و سازمان، احساس امنیت، رفت و آمد و استقلال «هر یک با ۱۰ سوال از حداقل ۱۰ تا حداکثر ۷۰ می‌باشد و در ابعاد حل تعارض و کنترل به دلیل وجود ۲ سوال بیشتر در مقایسه با ابعاد دیگر (۱۲ سوال در هر بعد)، حداقل نمره ۱۲ و حداکثر نمره ۸۴ می‌باشد.

در این آزمون نمرات بالاتر از میانگین درکل و درهر خرده‌مقیاس به معنای فقدان وجود علائم و نشانه اختلال در کارکرد خانواده و نمره‌های پایین‌تر از میانگین نشانه وجود اختلال در کارکرد خانواده می‌باشد.

یافته‌های تحقیق

با توجه به تجزیه و تحلیل‌های آماری جداول زیر ارائه می‌گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول (۱) نتایج مربوط به ضریب همبستگی آزمون کارکردهای روان‌شناختی خانواده از آزمون - آزمون مجدد روی نمونه ۵۲ نفر

ابعاد	مراحل	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	ضریب همبستگی
ارتباط	مرحله ۱	۵۲	۲/۸۶۷۳	۰/۹۴۰۷۴	۰/۷۵۶**
	مرحله ۲	۵۲	۲/۸۲۳۱	۰/۹۷۹۳۲	
پیشرفت	مرحله ۱	۵۲	۲/۹۶۱۵	۰/۴۰۳۰۱	۰/۴۷۵**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۰۴۶۲	۰/۴۲۴۹۴	
سواد عاطفی	مرحله ۱	۵۲	۳/۳۱۱۵	۰/۵۹۱۳۳	۰/۷۵۸**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۲۸۸۵	۰/۵۶۲۰۹	
معنویت و مذهب	مرحله ۱	۵۲	۳/۶۱۹۲	۰/۵۴۷۰۲	۰/۶۲۲**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۶۰۰۰	۰/۲۵۵۰۶	
اوقات فراغت	مرحله ۱	۵۲	۳/۳۸۸۵	۰/۶۸۹۳۲	۰/۷۰۱**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۳۰۷۷	۰/۴۴۹۷۷	
اتحاد	مرحله ۱	۵۲	۳/۲۶۹۲	۰/۶۴۱۲۴	۰/۷۶۳**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۲۷۱۲	۰/۴۹۵۶۰	
ساختار و سازمان	مرحله ۱	۵۲	۳/۴۲۵۰	۰/۶۲۰۲۱	۰/۳۱۲*
	مرحله ۲	۵۲	۳/۵۴۰۴	۰/۵۵۵۲۸	
احساس امنیت	مرحله ۱	۵۲	۳/۵۶۳۵	۰/۶۱۰۷۰	۰/۳۰۹*
	مرحله ۲	۵۲	۳/۲۵۷۷	۰/۵۳۵۹۱	
حل تعارض	مرحله ۱	۵۲	۳/۹۴۵۵	۰/۵۸۶۲۲	۰/۱۲۱
	مرحله ۲	۵۲	۳/۵۰۸۰	۰/۵۱۲۱۸	
صله رحم	مرحله ۱	۵۲	۳/۷۶۶۰	۰/۶۳۸۱۱	۰/۱۳۰
	مرحله ۲	۵۲	۳/۴۲۶۰	۰/۵۲۰۱۳	
استقلال	مرحله ۱	۵۲	۳/۴۵۷۷	۰/۵۵۱۴۱	۰/۴۴۲**
	مرحله ۲	۵۲	۳/۴۳۶۵	۰/۵۸۴۴۵	
کنترل	مرحله ۱	۵۲	۳/۶۱۵۴	۰/۵۶۰۱۵	۰/۲۴۴
	مرحله ۲	۵۲	۳/۹۱۸۳	۰/۵۲۲۲۴	

نتایج حاصل از اجرای این پرسشنامه بر روی گروه نمونه ۵۲ نفری در این جدول درج شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود همبستگی بین نمرات دو نوبت اجرا در ابعاد حل تعارض، صله رحم و کنترل در حد معنی‌دار نبوده و لیکن در سایر ابعاد رابطه معنی‌دار در سطح ۰/۹۵ اطمینان (احساس امنیت و ساختار) و ۰/۹۹ (۷ بعد باقیمانده) وجود دارد که بیشترین میزان ضریب همبستگی در بعد اتحاد با ۰/۷۶۳ است.

جدول (۲) نتایج اعتباریابی، آلفای کرونباخ و اعتبار هم زمان ابعاد ۱۲ گانه پرسشنامه

ابعاد	تعداد سوال	میانگین	انحراف استاندارد	واریانس	اصلاح شده	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	همبستگی پیرسون با نمره کل مقیاس	آلفای کل در صورت حذف بعد	تعداد سوالات نهایی	آلفای کل در صورت حذف
ارتباط	۱۰	۲۷/۱۶	۸/۷۹۱	۷۷/۳۹۰	۰/۵۸۰	۰/۶۸۹*	۰/۸۳۹	۰/۸۴۸	۹	۰/۸۴۸
پیشرفت	۱۰	۲۸/۹۰	۵/۱۸۳	۲۶/۸۶۷	۰/۵۸۲	۰/۶۴۷*	۰/۸۴۰	۰/۸۵۳	۷	۰/۸۵۳
سواد عاطفی	۱۰	۳۱/۳۲	۶/۱۲۵	۳۷/۵۱۲	۰/۶۵۶	۰/۷۲۱*	۰/۸۳۴	۰/۸۴۷	۷	۰/۸۴۷
معنویت و مذهب	۱۰	۳۵/۴۰	۶/۹۸۵	۴۸/۷۹۲	۰/۵۴۲	۰/۶۳۵*	۰/۸۴۱	۰/۸۶۴	۷	۰/۸۶۴
اوقات فراغت	۱۰	۳۴/۵۴	۷/۴۴۴	۵۵/۴۱۰	۰/۵۵۱	۰/۶۴۸*	۰/۸۴۰	۰/۸۵۷	۷	۰/۸۵۷
اتحاد	۱۰	۳۱/۶۰	۵/۷۱۸	۳۲/۷۰۱	۰/۶۰۶	۰/۶۷۵*	۰/۸۳۸	۰/۸۴۹	۷	۰/۸۴۹
ساختار و سازمان	۱۰	۳۴/۲۸	۶/۱۶۲	۳۷/۹۶۵	۰/۵۱۹	۰/۶۰۵*	۰/۸۴۳	۰/۸۵۳	۷	۰/۸۵۳
احساس امنیت	۱۰	۳۳/۸۵	۷/۰۴۱	۴۹/۵۶۹	۰/۴۵۴	۰/۵۶۱*	۰/۸۴۷	۰/۸۵۹	۷	۰/۸۵۹
حل تعارض	۱۲	۴۵/۸۵	۷/۴۸۹	۵۶/۰۹۰	۰/۳۱۵	۰/۴۴۴*	۰/۸۵۸	۰/۹۱۳	۸	۰/۹۱۳
صله رحم	۱۰	۳۶/۹۷	۶/۹۹۷	۴۸/۹۶۱	۰/۴۹۶	۰/۵۹۶*	۰/۸۴۴	۰/۸۶۱	۷	۰/۸۶۱
استقلال	۱۰	۳۲/۲۳	۶/۱۷۱	۳۸/۰۸۰	۰/۵۶۴	۰/۶۴۴*	۰/۸۴۰	۰/۸۵۹	۷	۰/۸۵۹
کنترل	۱۲	۴۰/۶۹	۷/۱۷۱	۵۱/۴۳۳	۰/۵۵۳	۰/۶۵۰*	۰/۸۴۰	۰/۸۵۰	۸	۰/۸۵۰

410=N؛ ** همبستگی معنی دار در سطح ۰/۰۱؛ آلفای کرونباخ اولیه: ۰/۸۵۳؛ آلفای کرونباخ پس از حذف بعد نامناسب: ۰/۸۷۱

این جدول نشان‌دهنده نتایج زیر است:

ضرایب همبستگی پیرسون بین نمرات هر بعد با نمره کارکرد کلی پرسشنامه در سطح اطمینان ۰/۹۹ رابطه معنی‌دار را تأیید می‌کند. بیشترین و کمترین ضرایب به ترتیب مربوط به ابعاد سواد عاطفی ($r=0/72$) و حل تعارض ($r=0/44$) است.

آلفای کرونباخ محاسبه شده بر اساس ابعاد پرسشنامه به میزان ۰/۸۵۳ است که نشانگر میزان اعتبار خوبی است.

تنها در صورت حذف بعد حل تعارض میزان ضریب اعتبار آزمون به ۰/۸۵۸ (۰/۰۰۵) بیشتر از آلفای کل) خواهد رسید و در مابقی موارد حذف هر یک از ابعاد موجب کاهش ضریب اعتبار آزمون می‌شود.

آلفای کرونباخ کل پرسشنامه پس از حذف سوالات نامناسب یک خرده‌مقیاس به ۰/۸۷۱ ارتقاء یافت و به همین ترتیب در صورت حذف خرده‌مقیاس حل تعارض، شاخص اعتبار آزمون به ۰/۹۱۳ خواهد رسید.

جدول (۳) آلفای کرونباخ و اعتبار پرسشنامه بر اساس سوالات پرسشنامه

تعداد سوال		حجم نمونه آلفای کرونباخ کل پرسشنامه	
مرحله اول	۱۲۴	۳۵۶	۰/۸۸۰
مرحله دوم پس از حذف سوالات نامناسب	۸۸	۳۶۵	۰/۹۳۹

بعد	شماره سوال	آلفای کل در صورت حذف سوال	بعد	شماره سوال	آلفای کل در صورت حذف سوال	بعد	شماره سوال	آلفای کل در صورت حذف سوال
اتحاد	۷	۰/۸۷۶	حل تعارض	۱۲	۰/۸۷۷	استقلال	۸	۰/۸۷۸
ارتباط	۱	۰/۸۷۷	صله رحم	۱	۰/۸۷۷	کنترل	۷	۰/۸۷۸
ارتباط	۳	۰/۸۷۷	صله رحم	۶	۰/۸۷۷	کنترل	۱۰	۰/۸۷۸

ارتباط	۴	۰/۸۷۷	صله رحم	۸	۰/۸۷۷	پیشرفت	۷	۰/۸۷۹	صله رحم	۱۰	۰/۸۸۱
ارتباط	۶	۰/۸۷۷	صله رحم	۹	۰/۸۷۷	سوادعاطفی	۴	۰/۸۷۹	استقلال	۶	۰/۸۸۱
ارتباط	۷	۰/۸۷۷	کنترل	۱	۰/۸۷۷	معنویت	۵	۰/۸۷۹	کنترل	۵	۰/۸۸۱
ارتباط	۸	۰/۸۷۷	کنترل	۲	۰/۸۷۷	معنویت	۷	۰/۸۷۹	کنترل	۶	۰/۸۸۱
ارتباط	۱۰	۰/۸۷۷	کنترل	۴	۰/۸۷۷	ساختار	۷	۰/۸۷۹	پیشرفت	۳	۰/۸۸۲
پیشرفت	۱	۰/۸۷۷	کنترل	۱۲	۰/۸۷۷	امنیت	۲	۰/۸۷۹	اوقات فراغت	۶	۰/۸۸۲
پیشرفت	۹	۰/۸۷۷	ارتباط	۲	۰/۸۷۸	حل تعارض	۷	۰/۸۷۹	ساختار	۲	۰/۸۸۲
پیشرفت	۱۰	۰/۸۷۷	ارتباط	۹	۰/۸۷۸	صله رحم	۳	۰/۸۷۹	ساختار	۵	۰/۸۸۲
سوادعاطفی	۲	۰/۸۷۷	پیشرفت	۲	۰/۸۷۸	استقلال	۵	۰/۸۷۹	ساختار	۶	۰/۸۸۲
سوادعاطفی	۵	۰/۸۷۷	پیشرفت	۴	۰/۸۷۸	استقلال	۷	۰/۸۷۹	ساختار	۹	۰/۸۸۲
سوادعاطفی	۶	۰/۸۷۷	سواد عاطفی	۱	۰/۸۷۸	استقلال	۹	۰/۸۷۹	امنیت	۵	۰/۸۸۲
سوادعاطفی	۹	۰/۸۷۷	سواد عاطفی	۸	۰/۸۷۸	کنترل	۳	۰/۸۷۹	امنیت	۶	۰/۸۸۲
معنویت	۱	۰/۸۷۷	معنویت	۳	۰/۸۷۸	کنترل	۹	۰/۸۷۹	امنیت	۱۰	۰/۸۸۲
معنویت	۲	۰/۸۷۷	معنویت	۸	۰/۸۷۸	ارتباط	۵	۰/۸۸	حل تعارض	۲	۰/۸۸۲
اوقات فراغت	۲	۰/۸۷۷	اوقات فراغت	۱	۰/۸۷۸	پیشرفت	۵	۰/۸۸	حل تعارض	۴	۰/۸۸۲
اوقات فراغت	۳	۰/۸۷۷	اوقات فراغت	۴	۰/۸۷۸	سواد عاطفی	۱۰	۰/۸۸	صله رحم	۴	۰/۸۸۲
اتحاد	۵	۰/۸۷۷	اوقات فراغت	۷	۰/۸۷۸	معنویت	۹	۰/۸۸	صله رحم	۷	۰/۸۸۲
اتحاد	۶	۰/۸۷۷	اوقات فراغت	۸	۰/۸۷۸	معنویت	۱۰	۰/۸۸	کنترل	۸	۰/۸۸۲
ساختار	۱	۰/۸۷۷	اوقات فراغت	۹	۰/۸۷۸	حل تعارض	۵	۰/۸۸	کنترل	۱۱	۰/۸۸۲
ساختار	۳	۰/۸۷۷	اتحاد	۱	۰/۸۷۸	حل تعارض	۶	۰/۸۸	پیشرفت	۸	۰/۸۸۳
ساختار	۴	۰/۸۷۷	اتحاد	۲	۰/۸۷۸	صله رحم	۵	۰/۸۸	سواد عاطفی	۷	۰/۸۸۳
ساختار	۸	۰/۸۷۷	اتحاد	۳	۰/۸۷۸	استقلال	۲	۰/۸۸	حل تعارض	۱	۰/۸۸۳
ساختار	۱۰	۰/۸۷۷	اتحاد	۹	۰/۸۷۸	استقلال	۱۰	۰/۸۸	حل تعارض	۳	۰/۸۸۳
امنیت	۳	۰/۸۷۷	امنیت	۹	۰/۸۷۸	پیشرفت	۶	۰/۸۸۱	حل تعارض	۹	۰/۸۸۳
امنیت	۴	۰/۸۷۷	حل تعارض	۱۰	۰/۸۷۸	سواد عاطفی	۳	۰/۸۸۱	اتحاد	۸	۰/۸۸۴
امنیت	۷	۰/۸۷۷	صله رحم	۲	۰/۸۷۸	معنویت	۴	۰/۸۸۱			
امنیت	۸	۰/۸۷۷	استقلال	۱	۰/۸۷۸	معنویت	۶	۰/۸۸۱			
حل تعارض	۸	۰/۸۷۷	استقلال	۳	۰/۸۷۸	اوقات فراغت	۵	۰/۸۸۱			
حل تعارض	۱۱	۰/۸۷۷	استقلال	۴	۰/۸۷۸	اوقات فراغت	۱۰	۰/۸۸۱			

آلفای کرونباخ پرسشنامه برابر با $0/880$ است که در جدول فوق تغییرات میزان آلفا پس از حذف هر سوال از بیشتر به کمتر آمده است. بیشترین و کمترین ضرایب $0/876$ و $0/884$ و به ترتیب مربوط به سوالات ۷ و ۸ بعد اتحاد می باشد که البته میزان اختلاف آنان با آلفای کل بسیار ناچیز ($-0/004$ و $+0/004$) است. پس از بررسی اعتبار آزمون در هر خرده‌مقیاس و حذف سوالات نامناسب از آنها، اعتبار کل آزمون مجدداً مورد ارزیابی قرار گرفت که بنابر تحلیل پاسخ‌های ۳۶۵ نفر افراد گروه نمونه به ۸۸ سوال برگزیده، میزان آلفا به $0/939$ افزایش یافته است.

جدول (۴) نتایج اعتبار یابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد ارتباط

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۲۴/۸۹	۶۳/۱۸۸	۰/۵۴۲	۰/۷۸۵
۲	۲۵/۰۱	۶۳/۸۸۸	۰/۶۰۴	۰/۷۸۱
۳	۲۵/۰۱	۶۱/۷۷۵	۰/۶۹۶	۰/۷۷۱
۴	۲۴/۲۱	۶۰/۷۴۰	۰/۵۴۶	۰/۷۸۴
۵	۲۱/۹۰	۸۱/۲۹۲	-۰/۲۲۲	۰/۸۸۳
۶	۲۴/۸۴	۶۳/۳۵۴	۰/۵۴۷	۰/۷۸۵
۷	۲۴/۹۹	۶۱/۵۸۷	۰/۷۲۲	۰/۷۶۸
۸	۲۴/۵۹	۶۲/۶۰۰	۰/۵۵۱	۰/۷۸۴
۹	۲۴/۴۴	۶۲/۱۶۰	۰/۶۱۴	۰/۷۷۷
۱۰	۲۴/۵۳	۵۸/۸۱۱	۰/۶۹۲	۰/۷۶۶

حجم نمونه: ۳۹۳ نفر؛ آلفای کرونباخ: $0/808$ ؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوال ۵: $0/883$

نتایج ارائه شده در جدول شماره ۴ نشان می‌دهد که میزان اعتبار خرده‌مقیاس ارتباط با استفاده از آلفای کرونباخ $0/80$ برآورد شده است. از بین سوالات ده‌گانه این بعد، سوالات ۱۰ و ۷ به ترتیب بیشترین تأثیر را بر میزان آلفای کل این بعد داشته که در صورت حذف آنها آلفای مورد نظر به $0/76$ تقلیل می‌یابد. همچنین نتایج نشان داد که

سوال ۵ از این بعد رابطه منفی با همبستگی کلی سوالات داشته و حذف آن موجب تقویت اعتبار بعد ارتباط و افزایش آلفای کرونباخ آن در حد ۰/۸۸ می‌گردد.

جدول (۵) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد پیشرفت

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۲۶/۹۲	۲۱/۸۳۳	۰/۳۱۷	۰/۰۴۲
۲	۲۷/۱۴	۲۴/۱۰۹	۰/۱۰۴	۰/۱۴۷
۳	۲۳/۶۸	۲۶/۴۲۸	-۰/۱۶۲	۰/۳۲۱
۴	۲۶/۳۳	۲۰/۶۲۸	۰/۲۷۱	۰/۰۳۱
۵	۲۷/۵۳	۲۵/۵۴۷	۰/۰۶۳	۰/۱۶۹
۶	۲۴/۸۱	۲۴/۱۲۰	-۰/۰۴۱	۲/۴۰
۷	۲۶/۲۲	۲۲/۴۶۵	۰/۱۲۹	۰/۱۲۴
۸	۲۳/۸۲	۲۸/۵۳۱	-۰/۲۸۵	۰/۳۷۶
۹	۲۶/۷۲	۲۱/۱۴۷	۰/۲۷۳	۰/۰۴۱
۱۰	۲۶/۹۰	۲۲/۵۹۲	۰/۲۹۳	۰/۰۶۷

حجم نمونه: ۳۹۴ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۱۸۲؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۳ و ۶ و ۸: ۰/۷۴۸

نتایج جدول شماره ۵ نشان می‌دهد که میزان اعتبار خرده‌مقیاس پیشرفت با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۱۸ برآورد شده است. از بین سوالات ده‌گانه این بعد، سوالات ۳، ۶ و ۸ رابطه منفی با همبستگی کلی سوالات دارند و حذف آنها موجب تقویت اعتبار بعد پیشرفت و افزایش آلفای کرونباخ آن در حد ۰/۷۴ می‌گردد.

جدول (۶) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد سواد عاطفی

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۲۹/۷۵	۳۱/۸۵۶	۰/۴۲۷	۰/۳۵۸
۲	۲۸/۹۲	۲۸/۶۹۱	۰/۴۵۵	۰/۳۱۳
۳	۲۵/۸۰	۳۷/۷۱۹	-۰/۱۴۵	۰/۵۳۰

۰/۴۰۶	۰/۲۲۴	۳۴/۰۰۳	۲۹/۷۱	۴
۰/۳۰۴	۰/۵۲۰	۲۸/۹۴۲	۲۹/۲۶	۵
۰/۳۳۳	۰/۴۰۲	۲۸/۴۲۳	۲۸/۷۳	۶
۰/۶۱۰	-۰/۳۶۸	۴۲/۸۹۲	۲۵/۸۸	۷
۰/۳۶۴	۰/۲۹۲	۲۹/۱۸۸	۲۸/۷۷	۸
۰/۲۹۷	۰/۴۸۷	۲۷/۹۹۶	۲۸/۹۴	۹
۰/۴۹۰	۰/۰۱۹	۳۳/۰۶۷	۲۶/۱۷	۱۰

حجم نمونه: ۳۹۱ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۴۳۹؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۳ و ۷ و ۱۰: ۰/۸۳۶

همانطور که در جدول ۶ مشاهده می‌شود میزان آلفای کرونباخ اولیه بعد سواد عاطفی ۰/۴۳ است که چنانچه هر یک از سوالات نامناسب ۷ و ۳ و ۱۰ حذف شوند، میزان آلفای کل به ترتیب ۰/۶۱، ۰/۵۳ و ۰/۴۹ می‌شود. و در صورت حذف هر سه سوال نامناسب میزان اعتبار این بعد از پرسشنامه به ۰/۸۳ افزایش می‌یابد.

جدول (۷) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد معنویت و مذهب

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۳۲/۹۸	۳۹/۲۹۰	۰/۳۸۹	۰/۳۴۵
۲	۳۲/۵۹	۳۶/۲۹۸	۰/۴۴۹	۰/۳۰۶
۳	۳۳/۱۶	۳۸/۶۱۳	۰/۴۲۸	۰/۳۳۱
۴	۳۱/۸۶	۴۸/۳۱۹	-۰/۱۲۳	۰/۵۲۸
۵	۳۲/۳۶	۳۸/۸۴۲	۰/۳۱۷	۰/۳۶۰
۶	۳۰/۱۶	۴۹/۴۹۸	-۰/۱۶۶	۰/۵۴۴
۷	۳۲/۹۱	۴۱/۵۲۹	۰/۲۴۰	۰/۳۹۳
۸	۳۲/۸۴	۳۸/۰۹۶	۰/۳۸۵	۰/۳۳۷
۹	۳۰/۵۲	۴۱/۰۸۷	۰/۱۷۲	۰/۴۱۵
۱۰	۲۹/۲۳	۴۸/۲۳۴	-۰/۰۸۷	۰/۴۹۵

حجم نمونه: ۴۰۰ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۴۴۰؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۴ و ۶ و ۱۰: ۰/۷۴۹

جدول شماره ۷ آلفای کرونباخ بعد معنویت و مذهب را نشان می‌دهد که در مرحله اول ۰/۴۴ برآورد شده است که پایین بودن اعتبار را می‌توان با حذف هر یک از سوالات منفی ۶ و ۴ و ۱۰ به ترتیب به ۰/۵۴، ۰/۵۲ و ۰/۴۹ افزایش داد. و در صورت حذف هر سه سوال آلفای کرونباخ به ۰/۷۵ افزایش می‌یابد.

جدول (۸) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد اوقات فراغت

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۳۲	۴۶/۷۴۱	۰/۲۶۷	۰/۴۶۲
۲	۳۲/۸۰	۵۱/۰۹۲	۰/۱۷۳	۰/۴۹۰
۳	۳۱/۵۸	۴۱/۵۴۵	۰/۴۶۰	۰/۳۹۴
۴	۳۱/۳۳	۴۳/۵۳۳	۰/۴۴۷	۰/۴۰۹
۵	۳۰/۱۲	۵۳/۶۳۵	-۰/۰۶۴	۰/۵۶۵
۶	۲۸/۹۸	۵۶/۵۰۷	-۰/۱۶۰	۰/۵۸۸
۷	۲۹/۹۴	۴۱/۵۳۷	۰/۳۷۹	۰/۴۱۶
۸	۳۱/۲۰	۴۱/۵۱۲	۰/۳۷۱	۰/۴۱۹
۹	۳۱/۹۴	۴۶/۰۲۴	۰/۳۲۹	۰/۴۴۶
۱۰	۳۰/۹۶	۵۱/۳۶۶	۰/۰۴۲	۰/۵۲۹

حجم نمونه: ۳۹۹ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۵۰۵؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۵ و ۶ و ۱۰: ۰/۷۲۳

همانطور که در جدول ۸ مشاهده می‌شود میزان آلفای کرونباخ اولیه بعد اوقات فراغت ۰/۵۰ می‌باشد که در صورت حذف سوالات نامناسب ۵ و ۶ و ۱۰، میزان آلفای کل به ۰/۷۲ افزایش می‌یابد.

جدول (۹) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد اتحاد

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۲۹/۷۰	۲۷/۰۱۴	۰/۴۲۸	۰/۲۴۷
۲	۲۹/۸۷	۲۷/۵۵۹	۰/۴۳۶	۰/۲۵۶
۳	۲۹/۶۳	۲۷/۱۲۶	۰/۳۰۹	۰/۲۷۱

۰/۴۱۰	-۰/۰۱۶	۲۹/۷۸۸	۲۶/۳۹	۴
۰/۲۷۱	۰/۲۶۸	۲۵/۹۰۰	۲۸/۷۶	۵
۰/۲۰۸	-۰/۴۴۲	۲۴/۹۵۰	۲۹/۳۳	۶
۰/۲۳۳	۰/۳۷۳	۲۵/۴۲۲	۲۹/۰۱	۷
۰/۵۵۶	-۰/۳۲۴	۳۶/۵۳۳	۲۶/۵۳	۸
۰/۳۷۶	۰/۰۳۶	۲۹/۸۰۶	۲۹/۵۲	۹
۰/۴۰۴	-۰/۰۰۶	۲۹/۶۶۲	۲۵/۶۳	۱۰

حجم نمونه: ۳۹۷؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۳۵۸؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۴ و ۸ و ۱۰: ۰/۷۹۴

بر اساس نتایج جدول شماره ۹ میزان آلفای کرونباخ به دست آمده در بعد اتحاد برابر با ۰/۳۵ است.

نتایج نشان داد که سوالات ۴ و ۸ و ۱۰ رابطه منفی با همبستگی کل دارند و در صورت حذف آلفای کرونباخ به ۰/۷۹ افزایش می‌یابد.

جدول (۱۰) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد ساختار و سازمان

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۳۱/۸۶	۳۱/۱۹۸	۰/۲۸۰	۰/۱۹۰
۲	۲۸/۴۵	۳۸/۶۱۰	-۰/۱۶۰	۰/۳۷۹
۳	۳۱/۸۴	۳۱/۹۸۹	۰/۲۹۱	۰/۱۹۶
۴	۳۱/۳۷	۳۰/۴۱۵	۰/۲۱۱	۰/۲۰۸
۵	۲۹/۵۸	۳۷/۰۵۳	-۰/۱۰۸	۰/۳۷۲
۶	۳۱/۵۶	۳۱/۶۷۹	۰/۰۶۷	۰/۲۹۲
۷	۳۱/۰۳	۳۱/۰۹۵	۰/۲۵۳	۰/۱۹۷
۸	۳۱/۶۹	۳۰/۹۹۴	۰/۳۰۸	۰/۱۸۰
۹	۲۹/۴۵	۳۸/۳۶۴	-۰/۱۶۴۰	۰/۳۹۸
۱۰	۳۱/۶۶	۳۰/۴۲۰	۰/۲۷۰	۰/۱۸۵

حجم نمونه: ۳۹۹ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۲۸۹؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۲ و ۵ و ۹: ۰/۶۵۵

جدول شماره ۱۰ اعتبار اولیه برآورد شده در بعد ساختار و سازمان را نشان می‌دهد که

برابر با ۰/۲۸ است. اگر هر یک از سوالات ۲ و ۵ و ۹ به دلیل نامناسب بودن و رابطه منفی آن با آلفای کل از پرسشنامه حذف شوند، میزان اعتبار این خرده‌مقیاس به سطح ۰/۶۵ افزایش می‌یابد.

جدول (۱۱) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد احساس امنیت

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۳۰/۹۷	۴۳/۶۰۰	۰/۱۳۹	۰/۴۹۳
۲	۳۱/۶۵	۴۱/۸۸۳	۰/۳۳۶	۰/۴۳۹
۳	۳۰/۸۲	۳۸/۲۰۷	۰/۴۰۰	۰/۴۰۶
۴	۳۰/۸۵	۳۷/۵۴۲	۰/۴۵۲	۰/۳۸۹
۵	۲۸/۲۵	۴۵/۵۵۳	۰/۰۵۸	۰/۵۱۷
۶	۳۱/۲۰	۴۵/۴۰۴	۰/۰۴۱	۰/۵۲۶
۷	۳۱/۹۳	۴۴/۶۹۱	۰/۱۷۶	۰/۴۸۱
۸	۳۰/۸۳	۴۰/۵۴۰	۰/۲۹۰	۰/۴۴۵
۹	۳۰/۸۳	۳۸/۵۷۳	۰/۳۷۲	۰/۴۱۵
۱۰	۲۸/۳۲	۴۷/۹۰۵	-۰/۰۷۰	۰/۵۶۵

حجم نمونه: ۳۹۵ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۴۹۸؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۵ و ۶ و ۱۰: ۰/۶۹۶

نتایج جدول شماره ۱۱ نشان می‌دهد که میزان اعتبار خرده‌مقیاس احساس امنیت با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۴۹ برآورد شده است. در صورت حذف سوالات ۵، ۶ و ۱۰ به دلیل نامناسب بودن و رابطه منفی آن با همبستگی کل، میزان اعتبار این خرده‌مقیاس به سطح ۰/۶۹ افزایش می‌یابد.

جدول (۱۲) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد حل تعارض

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۴۰/۹۹	۴۷/۶۳۶	۰/۲۰۲	۰/۳۵۰
۲	۴۰/۷۳	۴۶/۹۷۱	۰/۲۴۷	۰/۳۳۴
۳	۴۰/۳۴	۴۷/۲۹۹	۰/۲۱۹	۰/۳۴۳

۰/۳۵۰	۰/۱۹۹	۴۶/۸۵۳	۴۱/۷۵	۴
۰/۳۵۷	۰/۱۸۳	۴۸/۲۹۴	۴۲/۰۶	۵
۰/۳۳۳	۰/۲۴۲	۴۶/۰۸۶	۴۱/۲۱	۶
۰/۴۱۴	۰/۰۰۳	۵۳/۶۶۶	۴۳/۳۸	۷
۰/۳۹۷	۰/۰۶۵	۵۱/۸۶۲	۴۲/۸۱	۸
۰/۳۶۲	۰/۱۶۸	۴۷/۹۱۱	۴۱/۲۱	۹
۰/۴۲۶	۰/۰۵۷	۵۵/۲۹۰	۴۳/۴۸	۱۰
۰/۴۱۸	۰/۰۱۶	۵۴/۱۷۵	۴۳/۲۲	۱۱
۰/۳۷۱	۰/۱۴۸	۵۰/۶۹۷	۴۳/۱۳	۱۲

حجم نمونه: ۳۹۷ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۳۹۴؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۷ و ۸ و ۱۰ و ۱۱: ۰/۶۱۴

نتایج جدول شماره ۱۲ نشان می‌دهد که میزان اعتبار خرده‌مقیاس حل تعارض با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۳۹ برآورد شده است. در صورت حذف سوالات ۷، ۸، ۱۰ و ۱۱ به دلیل نامناسب بودن و رابطه منفی آن با همبستگی کل، میزان اعتبار این خرده‌مقیاس به سطح ۰/۶۱ افزایش می‌یابد.

جدول (۱۳) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد صله رحم

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۳۴/۶۹	۳۹/۸۱۴	۰/۴۰۸	۰/۳۱۵
۲	۳۴/۳۷	۳۹/۲۹۷	۰/۳۴۵	۰/۳۲۴
۳	۳۴/۵۳	۴۰/۲۱۵	۰/۲۹۰	۰/۳۴۴
۴	۳۱/۴۰	۵۱/۱۷۳	۰/۲۱۱	۰/۵۲۳
۵	۳۲/۷۳	۴۰/۲۱۶	۰/۲۱۶	۰/۳۶۹
۶	۳۳/۱۶	۳۶/۳۳۹	۰/۳۷۱	۰/۲۹۶
۷	۳۲/۰۸	۵۳/۶۲۹	۰/۲۹۶	۰/۵۶۵
۸	۳۴/۱۸	۳۸/۷۴۵	۰/۳۶۷	۰/۳۱۵
۹	۳۴	۳۷/۹۳۴	۰/۳۹۱	۰/۳۰۲
۱۰	۳۱/۵۹	۴۵/۰۳۸	۰/۰۳۳	۰/۴۳۹

حجم نمونه: ۳۹۶ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ = ۰/۴۱۶؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۴ و ۷ و ۱۰ = ۰/۷۶۰

جدول شماره ۱۳ اعتبار اولیه برآورد شده در بعد صله رحم را نشان می‌دهد که برابر با ۰/۴۱ است. اگر هر یک از سوالات ۴ و ۷ و ۱۰ به دلیل نامناسب بودن و رابطه منفی آن با آلفای کل از پرسشنامه حذف شوند، میزان اعتبار این خرده‌مقیاس به سطح ۰/۷۶ افزایش می‌یابد.

جدول (۱۴) نتایج اعتباریابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد استقلال

سوال	میانگین بعد در صورت حذف سوال	واریانس بعد در صورت حذف سوال	همبستگی کلی مواد اصلاح شده	آلفای کل در صورت حذف سوال
۱	۲۹/۵۳	۳۳/۰۷۵	۰/۱۴۵	۰/۳۴۶
۲	۲۷/۱۵	۳۴/۷۲۳	۰/۰۰۰	۰/۴۱۴
۳	۲۹/۸۶	۳۴/۰۶۹	۰/۱۴۵	۰/۳۴۸
۴	۲۹/۴۳	۳۲/۴۸۴	۰/۲۱۱	۰/۳۲۲
۵	۲۹/۴۴	۳۳/۶۸۰	۰/۱۳۷	۰/۳۵۰
۶	۲۸/۳۲	۳۵/۶۴۰	۰/۰۳۷	۰/۴۲۸
۷	۳۰/۰۷	۳۱/۷۹۳	۰/۲۶۲	۰/۳۰۲
۸	۲۹/۶۶	۲۹/۶۳۹	۰/۳۲۸	۰/۲۶۵
۹	۲۷/۸۹	۳۱/۳۸۵	۰/۲۱۶	۰/۳۱۵
۱۰	۲۸/۷۰	۳۳/۴۵۴	۰/۰۸۶	۰/۳۷۳

حجم نمونه: ۳۹۶ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۳۷۳؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوالات ۲ و ۶: ۰/۵۵۷.

نتایج جدول شماره ۱۴ نشان می‌دهد که میزان اعتبار خرده‌مقیاس استقلال با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۳۷ برآورد شده است. از بین سوالات ده‌گانه این بعد، سوالات ۲ و ۶ نامناسب تشخیص داده شد که حذف آنها موجب تقویت اعتبار این بعد و افزایش آلفای کرونباخ آن در حد ۰/۵۵ می‌گردد.

جدول (۱۵) نتایج اعتبار یابی و مقدار آلفای کرونباخ سوالات مربوط به بعد کنترل

سوال	میانگین بعد	واریانس بعد	همبستگی کلی	آلفای کل
در صورت حذف سوال	در صورت حذف سوال	در صورت حذف سوال	مواد اصلاح شده	در صورت حذف سوال
۱	۳۷/۷۶	۴۰/۱۰۴	۰/۴۶۰	۰/۲۷۱
۲	۳۷/۹۰	۴۳/۱۶۸	۰/۲۶۷	۰/۳۳۶
۳	۳۶/۶۲	۴۲/۰۱۹	۰/۲۹۵	۰/۳۲۳
۴	۳۷/۸۶	۴۴/۸۵۹	۰/۱۸۵	۰/۳۶۴
۵	۳۵/۷۷	۴۸/۱۰۹	۰/۰۰۰	۰/۴۳۱
۶	۳۵/۷۷	۴۸/۱۳۷	-۰/۰۰۶	۰/۴۳۴
۷	۳۸/۱۷	۴۵/۳۶۶	۰/۱۹۲	۰/۳۶۳
۸	۳۶/۳۲	۴۶/۸۱۹	۰/۰۱۶	۰/۴۳۲
۹	۳۸/۸۳	۴۷/۷۳۱	۰/۱۵۴	۰/۳۷۸
۱۰	۳۸/۷۰	۴۷/۸۸۳	۰/۱۰۲	۰/۳۹۰
۱۱	۳۵/۷۹	۵۰/۱۴۷	-۰/۰۹۰	۰/۴۶۸
۱۲	۳۸/۰۶	۴۲/۴۹۴	۰/۳۴۲	۰/۳۱۴

حجم نمونه: ۳۹۷ نفر؛ میزان آلفای کرونباخ: ۰/۳۹۹؛ آلفای کرونباخ پس از حذف سوال: ۰/۴۵۸

جدول شماره ۱۵ اعتبار اولیه برآورد شده در بعد کنترل را نشان می‌دهد که برابر با ۰/۳۹ است. اگر هر یک از سوالات ۵، ۶، ۸ و ۱۱ به دلیل نامناسب بودن و رابطه منفی آن با آلفای کل از پرسشنامه حذف شوند، میزان اعتبار این خرده‌مقیاس به سطح ۰/۴۵ افزایش می‌یابد.

معادل‌سازی نمرات مقیاس IFPFS: برای ارزیابی سطح نسبی کارکرد روان‌شناختی خانواده ایرانی یک فرد به عنوان معیار در این پژوهش با استفاده از نرم‌افزار SPSS ابتدا برای نمرات خام آزمودنی‌ها، رتبه درصدی متناظر محاسبه شده و سپس با استفاده از نمرات تراز شده Z و Z_n (که منفی و اعشاری هستند)، نمرات استاندارد Z و t با میانگین ۵۰ و انحراف استاندارد ۱۰ محاسبه شدند.

بدیهی است در استفاده از جداول هنجار علاوه بر استفاده از رتبه درصدی مربوط به هر نمره خام می توان از نمرات استاندارد نیز بدین ترتیب استفاده نمود که نمرات استاندارد بین ۴۰ تا ۶۰ بیانگر کارکرد روانشناختی متوسط بوده و نمرات استاندارد پایین تر و بالاتر از ۴۰ تا ۶۰ به ترتیب میزان کارکرد روانشناختی کمتر و بیشتر از متوسط را بیان می کنند.

نمرات استاندارد	کمتر از ۴۰	بین ۴۰ تا ۶۰	بیشتر از ۶۰
تعیین ۳ سطح از کارکرد روانشناختی خانواده	پایین	متوسط	بالا
نمرات استاندارد	کمتر از ۲۰	بین ۲۰ تا ۴۰	بین ۴۰ تا ۶۰
تعیین ۵ سطح از کارکرد روانشناختی خانواده	خیلی پایین	پایین	متوسط
		بالا	خیلی بالا

بعد ارتباط

نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	نمره خام	رتبه درصدی
۶۵	۶۷/۸۱	۹۳/۰۲	۳۸	۵۳	۵۱/۲۳	۶۳/۲۲	۲۳	۳۱	۳۵/۷۶	۲/۷۴	۹
۶۶	۶۸/۹۱	۹۴/۱۴	۳۹	۵۴	۵۲/۳۴	۶۶/۷۱	۲۴	۳۵	۳۶/۸۶	۶/۱۱	۱۰
۶۷	۷۰/۰۲	۹۵/۱۴	۴۰	۵۵	۵۳/۴۴	۷۰/۲۰	۲۵	۳۶	۳۷/۹۷	۸/۱۰	۱۱
۶۷	۷۱/۱۳	۹۵/۸۹	۴۱	۵۶	۵۴/۵۵	۷۳/۰۷	۲۶	۳۸	۳۹/۰۷	۱۱/۳۵	۱۲
۶۸	۷۲/۲۳	۹۶/۵۱	۴۲	۵۷	۵۵/۶۵	۷۵/۰۶	۲۷	۴۰	۴۰/۱۸	۱۵/۷۱	۱۳
۶۹	۷۳/۳۴	۹۷/۱۳	۴۳	۵۸	۵۶/۷۶	۷۷/۶۸	۲۸	۴۲	۴۱/۲۹	۲۰/۲۰	۱۴
۷۰	۷۴/۴۴	۹۷/۷۶	۴۴	۵۹	۵۷/۸۶	۸۰/۳۰	۲۹	۴۳	۴۲/۳۹	۲۳/۶۹	۱۵
۷۱	۷۵/۵۵	۹۸/۱۳	۴۵	۵۹	۵۸/۹۷	۸۲/۱۷	۳۰	۴۴	۴۳/۵۰	۲۷/۶۸	۱۶
۷۲	۷۶/۶۵	۹۸/۵۰	۴۶	۶۰	۶۰/۰۷	۸۳/۷۹	۳۱	۴۵	۴۴/۶۰	۳۲/۲۹	۱۷
۷۳	۷۷/۷۶	۹۸/۸۸	۴۷	۶۲	۶۲/۲۸	۸۸/۰۳	۳۳	۴۷	۴۵/۷۱	۳۷/۵۳	۱۸
۷۴	۷۸/۸۶	۹۹/۱۳	۴۸	۶۲	۶۳/۳۹	۸۹/۱۵	۳۴	۴۸	۴۶/۸۱	۴۳/۶۴	۱۹

۲۰	۴۹/۳۸	۴۷/۹۲	۵۰	۳۵	۹۰/۴۰	۶۴/۴۹	۶۳	۵۰	۹۹/۳۸	۸۱/۰۷	۷۵
۲۱	۵۴/۱۱	۴۹/۰۲	۵۱	۳۶	۹۱/۵۲	۶۵/۶۰	۶۴	۵۱	۹۹/۶۳	۸۲/۱۸	۷۷
۲۲	۵۸/۶۰	۵۰/۱۳	۵۲	۳۷	۹۲/۲۷	۶۶/۷۰	۶۴	۵۹	۹۹/۸۸	۹۱/۰۲	۸۰

بعد پیشرفت

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۲/۴۹	۳۷	۳۰	۱۷	۷۲/۴۴	۵۴/۴۳	۵۶	۲۷	۹۶/۱۳	۷۱/۸۶	۶۸
۸	۸/۸۵	۳۸/۷۴	۳۷	۱۸	۷۶/۵۶	۵۶/۱۷	۵۷	۲۸	۹۶/۸۸	۷۳/۶۰	۶۹
۹	۱۶/۵۸	۴۰/۴۹	۴۰	۱۹	۸۰/۸۰	۵۷/۹۱	۵۹	۲۹	۹۷/۶۳	۷۵/۳۴	۷۰
۱۰	۲۴/۴۴	۴۲/۲۳	۴۳	۲۰	۸۳/۹۲	۵۹/۶۶	۶۰	۳۰	۹۸	۷۷/۰۹	۷۱
۱۱	۳۲/۷۹	۴۳/۹۷	۴۶	۲۱	۸۶/۰۳	۶۱/۴۰	۶۱	۳۱	۹۸/۵۰	۷۸/۸۳	۷۲
۱۲	۴۰/۷۷	۴۵/۷۱	۴۸	۲۲	۸۸/۵۳	۶۳/۱۴	۶۲	۳۲	۹۹	۸۰/۵۷	۷۳
۱۳	۴۷/۷۶	۴۷/۴۶	۴۹	۲۳	۹۱/۰۲	۶۴/۸۹	۶۳	۳۴	۹۹/۳۸	۸۴/۰۶	۷۵
۱۴	۵۴/۳۶	۴۹/۲۰	۵۱	۲۴	۹۳/۱۴	۶۶/۶۳	۶۵	۳۵	۹۹/۶۳	۸۵/۸۰	۷۷
۱۵	۶۱/۶۰	۵۰/۹۴	۵۳	۲۵	۹۴/۵۱	۶۸/۳۷	۶۶	۳۷	۹۹/۸۸	۸۹/۲۹	۸۰
۱۶	۶۸/۰۸	۵۲/۶۹	۵۵	۲۶	۹۵/۳۹	۷۰/۱۲	۶۷				

بعد سواد عاطفی

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۴/۶۱	۳۷/۷۴	۳۳	۱۸	۷۳/۹۴	۵۴/۲۰	۵۹	۲۹	۹۵/۱۴	۷۰/۶۶	۶۷
۸	۱۱/۶۰	۳۹/۲۴	۳۸	۱۹	۷۷/۱۸	۵۵/۷۰	۵۷	۳۰	۹۶/۱۳	۷۲/۱۶	۶۸
۹	۱۷/۳۳	۴۰/۷۳	۴۱	۲۰	۷۹/۳۰	۵۷/۱۹	۵۸	۳۱	۹۶/۸۸	۷۳/۶۶	۶۹
۱۰	۲۳/۵۷	۴۲/۲۳	۴۳	۲۱	۸۲/۵۴	۵۸/۶۹	۵۹	۳۲	۹۷/۳۸	۷۵/۱۵	۶۹

۱۱	۲۹/۸۰	۴۰/۷۳	۴۵	۲۲	۸۶/۵۳	۶۰/۱۹	۶۱	۳۳	۹۷/۸۸	۷۶/۶۵	۷۰
۱۲	۳۶/۰۳	۴۵/۲۲	۴۶	۲۳	۸۹/۱۵	۶۱/۶۸	۶۲	۳۴	۹۸/۱۳	۷۸/۱۵	۷۱
۱۳	۴۲/۳۹	۴۶/۷۲	۴۸	۲۴	۹۱/۰۲	۶۳/۱۸	۶۳	۳۶	۹۸/۳۸	۸۱/۱۴	۷۱
۱۴	۵۰/۱۲	۴۸/۲۲	۵۰	۲۵	۹۲/۱۴	۶۴/۶۸	۶۴	۳۷	۹۸/۷۵	۸۲/۶۳	۷۲
۱۵	۵۷/۴۸	۴۹/۷۱	۵۲	۲۶	۹۲/۶۴	۶۶/۱۷	۶۴	۳۹	۹۹/۱۳	۸۵/۶۳	۷۴
۱۶	۶۳/۲۲	۵۱/۲۱	۵۳	۲۷	۹۳/۵۲	۶۷/۶۷	۶۵	۴۰	۹۹/۵۰	۸۷/۱۲	۷۶
۱۷	۶۸/۸۳	۵۲/۷۱	۵۵	۲۸	۹۴/۳۹	۶۹/۱۷	۶۶	۴۵	۹۹/۸۸	۹۴/۶۱	۸۰

بعد معنویت و مذهب

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۰/۶۲	۳۱/۶۷	۲۵	۲۰	۵۶/۱۱	۴۹/۳۹	۵۲	۳۳	۹۳/۲۷	۶۷/۱۲	۶۵
۸	۲	۳۳/۰۳	۲۹	۲۱	۶۱/۳۵	۵۰/۷۶	۵۳	۳۴	۹۴/۰۱	۶۸/۴۸	۶۶
۹	۳/۴۹	۳۴/۴۰	۳۲	۲۲	۶۴/۹۶	۵۲/۱۲	۵۴	۳۵	۹۴/۸۹	۶۹/۸۵	۶۶
۱۰	۴/۸۶	۳۵/۷۶	۳۳	۲۳	۶۸/۳۳	۵۳/۴۹	۵۵	۳۶	۹۶/۰۱	۷۱/۲۱	۶۸
۱۱	۶/۲۳	۳۷/۱۲	۳۵	۲۴	۷۲/۰۷	۵۴/۸۵	۵۶	۳۷	۹۶/۸۸	۷۲/۵۷	۶۹
۱۲	۸/۳۵	۳۸/۴۹	۳۶	۲۵	۷۶/۰۶	۵۶/۲۱	۵۷	۳۸	۹۷/۱۳	۷۳/۹۴	۶۹
۱۳	۱۲/۴۷	۳۹/۸۵	۳۸	۲۶	۸۰/۰۵	۵۷/۵۸	۵۸	۳۹	۹۷/۵۱	۷۵/۳۰	۷۰
۱۴	۱۷/۴۶	۴۱/۲۱	۴۱	۲۷	۸۳/۲۹	۵۸/۹۴	۶۰	۴۰	۹۸	۷۶/۶۶	۷۱
۱۵	۲۳/۰۷	۴۲/۵۸	۴۳	۲۸	۸۶/۲۸	۶۰/۳۰	۶۱	۴۲	۹۸/۳۸	۷۹/۳۹	۷۱
۱۶	۲۹/۴۳	۴۳/۹۴	۴۵	۲۹	۸۸/۵۳	۶۱/۶۷	۶۲	۴۳	۹۸/۸۸	۸۰/۷۵	۷۳
۱۷	۳۴/۶۶	۴۵/۳۰	۴۶	۳۰	۸۹/۶۵	۶۳/۰۳	۶۳	۴۴	۹۹/۵۰	۸۲/۱۲	۷۶
۱۸	۴۰/۹۰	۴۶/۶۷	۴۸	۳۱	۹۱/۱۵	۶۴/۳۹	۶۳	۴۵	۹۹/۸۸	۸۳/۴۸	۸۰
۱۹	۴۹	۴۸/۰۳	۵۰	۳۲	۹۲/۶۴	۶۵/۷۶	۶۴				

بعد اوقات فراغت

نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	رتبه درصدی	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	رتبه درصدی	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z
۶۵	۶۶/۴۵	۹۲/۸۹	۳۳	۵۰	۴۸/۷۰	۴۹/۲۴	۲۰	۲۷	۳۰/۹۶	۱	۷
۶۶	۶۷/۸۱	۹۴/۳۲	۳۴	۵۲	۵۰/۰۷	۵۶/۲۳	۲۱	۳۰	۳۲/۳۳	۲/۲۴	۸
۶۷	۶۹/۱۸	۹۵/۱۴	۳۵	۵۳	۵۱/۴۳	۶۱/۱۰	۲۲	۳۱	۳۳/۶۹	۲/۷۴	۹
۶۸	۷۰/۵۴	۹۶/۱۳	۳۶	۵۴	۵۲/۸۰	۶۵/۳۴	۲۳	۳۲	۳۵/۰۳	۳/۸۷	۱۰
۶۹	۷۱/۹۰	۹۷/۲۶	۳۷	۵۵	۵۴/۱۶	۷۰/۵۷	۲۴	۳۴	۳۶/۴۲	۵/۹۹	۱۱
۷۰	۷۳/۲۷	۹۷/۸۸	۳۸	۵۷	۵۵/۵۳	۷۵/۴۴	۲۵	۳۷	۳۷/۷۹	۸/۸۵	۱۲
۷۱	۷۶	۹۸/۱۳	۴۰	۵۸	۵۶/۸۹	۷۸/۳۰	۲۶	۳۹	۳۹/۱۵	۱۲/۷۲	۱۳
۷۲	۷۷/۳۶	۹۸/۵۰	۴۱	۵۹	۵۸/۲۶	۸۱/۰۵	۲۷	۴۱	۴۰/۵۱	۱۷/۵۸	۱۴
۷۳	۷۸/۷۳	۹۹	۴۲	۶۰	۵۹/۶۲	۸۳/۷۹	۲۸	۴۲	۴۱/۸۸	۲۲/۱۹	۱۵
۷۵	۸۰/۰۹	۹۹/۳۸	۴۳	۶۱	۶۰/۹۹	۸۵/۹۱	۲۹	۴۳	۴۳/۲۴	۲۵/۶۹	۱۶
۷۷	۸۱/۴۶	۹۹/۶۳	۴۴	۶۲	۶۲/۳۵	۸۷/۷۸	۳۰	۴۵	۴۴/۶۱	۳۱/۰۵	۱۷
۸۰	۸۲/۸۲	۹۹/۸۸	۴۵	۶۳	۶۳/۷۲	۸۹/۶۵	۳۱	۴۷	۴۵/۹۷	۳۷/۰۳	۱۸
				۶۴	۶۵/۰۸	۹۱/۲۷	۳۲	۴۸	۴۷/۳۴	۴۲/۱۴	۱۹

بعد اتحاد

نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	رتبه درصدی	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z	رتبه درصدی	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد t	نمره استاندارد Z
۶۶	۶۹/۰۲	۹۴/۸۹	۲۷	۵۵	۵۲/۷۶	۶۸/۰۸	۱۷	۳۲	۳۶/۴۹	۳/۶۲	۷
۶۸	۷۰/۶۵	۹۶/۲۶	۲۸	۵۶	۵۴/۳۸	۷۳/۰۷	۱۸	۳۷	۳۸/۱۲	۹/۷۳	۸
۶۹	۷۲/۲۸	۹۷/۱۳	۲۹	۵۸	۵۶/۰۱	۷۷/۴۳	۱۹	۴۰	۳۹/۷۵	۱۵/۷۱	۹
۷۰	۷۳/۹۰	۹۷/۶۳	۳۰	۵۹	۵۷/۶۴	۸۱/۹۲	۲۰	۴۲	۴۱/۳۷	۲۱/۲۰	۱۰
۷۱	۷۷/۱۶	۹۸/۲۵	۳۲	۶۰	۵۹/۲۶	۸۵/۰۴	۲۱	۴۴	۴۳	۲۵/۹۴	۱۱

۱۲	۳۱/۹۷	۴۴/۶۳	۴۵	۲۲	۸۷/۷۸	۶۰/۸۹	۶۲	۳۳	۹۸/۷۵	۷۸/۷۸	۷۲
۱۳	۳۸/۹۰	۴۶/۲۵	۴۷	۲۳	۸۹/۶۵	۶۲/۵۲	۶۳	۳۹	۹۹/۱۳	۸۸/۵۴	۷۴
۱۴	۴۶/۰۱	۴۷/۸۸	۴۹	۲۴	۹۱/۲۷	۶۴/۱۴	۶۴	۴۰	۹۹/۳۸	۹۰/۱۷	۷۵
۱۵	۵۲/۱۲	۴۹/۵۱	۵۱	۲۵	۹۲/۸۹	۶۵/۷۷	۶۵	۴۱	۹۹/۶۳	۹۱/۸۰	۷۷
۱۶	۵۹/۸۵	۵۱/۱۳	۵۲	۲۶	۹۴/۰۱	۶۷/۴۰	۶۶	۴۳	۹۹/۸۸	۹۵/۰۵	۸۰

بعد ساختار و سازمان

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۱/۱۲	۳۱/۸۹	۲۷	۱۸	۴۶/۳۸	۴۸/۶۲	۴۹	۲۹	۹۲/۷۷	۶۵/۳۶	۶۵
۸	۳/۱۲	۳۳/۴۱	۳۱	۱۹	۵۲/۸۷	۵۰/۱۴	۵۱	۳۰	۹۳/۶۴	۶۶/۸۸	۶۵
۹	۵/۴۹	۳۴/۹۳	۳۴	۲۰	۵۹/۱۰	۵۱/۶۷	۵۲	۳۱	۹۴/۵۱	۶۸/۴۰	۶۶
۱۰	۸/۴۸	۳۶/۴۵	۳۶	۲۱	۶۵/۰۹	۵۳/۱۹	۵۴	۳۲	۹۵/۸۹	۶۹/۹۲	۶۷
۱۱	۱۱/۴۷	۳۷/۹۷	۳۸	۲۲	۶۹/۵۸	۵۴/۷۱	۵۵	۳۳	۹۷/۱۳	۷۱/۴۵	۶۹
۱۲	۱۴/۹۶	۳۹/۴۹	۴۰	۲۳	۷۴/۴۴	۵۶/۲۳	۵۷	۳۴	۹۸	۷۲/۹۷	۷۱
۱۳	۱۹/۷۰	۴۱/۰۲	۴۱	۲۴	۷۹/۵۵	۵۷/۷۵	۵۸	۳۵	۹۸/۶۳	۷۴/۴۹	۷۲
۱۴	۲۴/۶۹	۴۲/۵۴	۴۳	۲۵	۸۳/۷۹	۵۹/۲۷	۶۰	۳۷	۹۹/۱۳	۷۷/۵۳	۷۴
۱۵	۲۹/۸۰	۴۴/۰۶	۴۵	۲۶	۸۷/۴۱	۶۰/۷۹	۶۱	۳۹	۹۹/۵۰	۸۰/۵۷	۷۶
۱۶	۳۵/۱۶	۴۵/۵۸	۴۶	۲۷	۸۹/۵۳	۶۲/۳۲	۶۳	۴۳	۹۹/۸۸	۸۶/۶۶	۸۰
۱۷	۴۰/۱۵	۷۴/۱۰	۴۸	۲۸	۹۱/۰۲	۶۳/۸۴	۶۳				

بعد احساس امنیت

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۱/۶۲	۳۱/۹۰	۲۹	۱۸	۴۶/۷۶	۴۸/۳۷	۴۹	۲۹	۹۲/۷۷	۶۴/۸۴	۶۵
۸	۳/۹۹	۳۳/۴۰	۳۲	۱۹	۵۳/۴۹	۴۹/۸۷	۵۱	۳۰	۹۴/۵۱	۶۶/۳۳	۶۶

۹	۵/۲۴	۳۴/۹۰	۳۴	۲۰	۵۹/۴۸	۵۱/۳۶	۵۲	۳۱	۹۶/۱۳	۶۷/۸۳	۶۸
۱۰	۶/۸۶	۳۶/۳۹	۳۵	۲۱	۶۴/۹۶	۵۲/۸۶	۵۴	۳۲	۹۷/۰۱	۶۹/۳۳	۶۹
۱۱	۹/۴۸	۳۷/۸۹	۳۷	۲۲	۶۸/۹۵	۵۴/۳۶	۵۵	۳۳	۹۷/۵۱	۷۰/۸۲	۷۰
۱۲	۱۳/۴۷	۳۹/۳۹	۳۹	۲۳	۷۲/۱۹	۵۵/۸۵	۵۶	۳۵	۹۸/۱۳	۷۳/۸۲	۷۱
۱۳	۱۸/۰۸	۴۰/۸۸	۴۱	۲۴	۷۵/۸۱	۵۷/۳۵	۵۷	۳۷	۹۸/۶۳	۷۶/۸۱	۷۲
۱۴	۲۳/۳۲	۴۲/۳۸	۴۳	۲۵	۸۰/۰۵	۵۸/۸۵	۵۸	۳۸	۹۸/۸۸	۷۸/۳۱	۷۳
۱۵	۳۰/۱۷	۴۳/۸۸	۴۵	۲۶	۸۴/۲۹	۶۰/۳۴	۶۰	۳۹	۹۹/۱۳	۷۹/۸۱	۷۴
۱۶	۳۶/۲۸	۴۵/۳۷	۴۶	۲۷	۸۸/۰۳	۶۱/۸۴	۶۲	۴۱	۹۹/۳۸	۸۲/۸۰	۷۵
۱۷	۴۰/۷۷	۴۶/۸۷	۴۸	۲۸	۹۰/۹۰	۶۳/۳۴	۶۳	۴۳	۹۹/۷۵	۸۵/۷۹	۷۸

بعد حل تعارض

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد T	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۱۱	۰/۱۲	۱۷/۸۳	۲۰	۲۷	۱۴/۴۶	۳۹	۳۹	۴۰	۷۰/۴۵	۵۶/۲۱	۵۵
۱۴	۰/۳۷	۲۱/۸۰	۲۳	۲۸	۱۷/۷۱	۴۰/۳۳	۴۱	۴۱	۷۶/۳۱	۵۷/۵۳	۵۷
۱۵	۰/۸۷	۳۲/۱۲	۲۶	۲۹	۲۱/۴۵	۴۱/۶۵	۴۲	۴۲	۸۱/۰۵	۵۸/۸۵	۵۹
۱۶	۱/۶۲	۲۴/۴۵	۲۹	۳۰	۲۳/۶۹	۴۲/۹۷	۴۳	۴۳	۸۴/۷۹	۶۰/۱۸	۶۰
۱۷	۲/۱۲	۲۵/۷۷	۳۰	۳۱	۲۶/۴۳	۴۴/۳۰	۴۴	۴۴	۸۸/۶۵	۶۱/۵۰	۶۲
۱۸	۲/۴۹	۰/۰۰	۳۰	۳۲	۳۰/۴۲	۴۵/۶۲	۴۵	۴۵	۹۱/۹۰	۶۲/۸۳	۶۴
۱۹	۲/۹۹	۲۸/۴۲	۳۱	۳۳	۳۴/۷۹	۴۶/۹۴	۴۶	۴۶	۹۴/۷۶	۶۴/۱۵	۶۶
۲۱	۳/۶۲	۳۱/۰۶	۳۲	۳۴	۳۹/۲۸	۴۸/۲۷	۴۷	۴۷	۹۶/۷۶	۰/۰۰	۶۸
۲۲	۴/۸۶	۳۲/۳۹	۳۳	۳۵	۴۴/۱۴	۴۹/۵۹	۴۹	۴۸	۹۸	۶۶/۸۰	۷۱
۲۳	۶/۳۶	۳۳/۷۱	۳۵	۳۶	۴۹/۸۸	۵۰/۹۱	۵۰	۴۹	۹۸/۸۸	۰/۰۰	۷۳
۲۴	۷/۸۶	۳۵/۰۳	۳۶	۳۷	۵۴/۶۱	۵۲/۲۴	۵۱	۵۰	۹۹/۲۵	۰/۰۰	۷۴
۲۵	۹/۸۵	۳۶/۳۶	۳۷	۳۸	۵۹/۷۳	۵۳/۵۶	۵۲	۵۶	۹۹/۷۵	۷۷/۳۸	۷۸
۲۶	۱۲/۲۲	۳۷/۶۸	۳۸	۳۹	۶۵/۳۴	۵۴/۸۸	۵۴				

بعد صله رچ

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد T	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد T	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۰/۲۵	۰/۰۰	۲۲	۲۰	۴۶/۳۸	۴۸/۵۷	۴۹	۳۳	۹۱/۷۷	۶۵/۶۰	۶۴
۸	۱	۳۲/۸۵	۲۷	۲۱	۵۱/۸۷	۴۹/۸۸	۵۰	۳۴	۹۲/۸۹	۶۶/۹۱	۶۵
۹	۲/۶۲	۳۴/۱۶	۳۱	۲۲	۵۸/۴۸	۵۱/۱۹	۵۲	۳۵	۹۳/۷۷	۶۸/۲۲	۶۵
۱۰	۴/۶۱	۳۵/۴۷	۳۳	۲۳	۶۳/۸۴	۵۲/۵۰	۵۴	۳۶	۹۵/۱۴	۶۹/۵۳	۶۷
۱۱	۷/۲۳	۳۶/۷۸	۳۵	۲۴	۶۸/۹۵	۵۳/۸۱	۵۵	۳۷	۹۶/۸۸	۷۰/۸۴	۶۹
۱۲	۱۰/۷۲	۳۸/۰۹	۳۸	۲۵	۷۳/۰۷	۵۵/۱۲	۵۶	۳۸	۹۸	۷۲/۱۵	۷۱
۱۳	۱۵/۰۹	۳۹/۴۰	۴۰	۲۶	۷۶/۱۸	۵۶/۴۳	۵۷	۳۹	۹۸/۳۸	۷۳/۴۶	۷۱
۱۴	۱۹/۴۵	۴۰/۷۱	۴۱	۲۷	۷۹/۵۵	۵۷/۷۴	۵۸	۴۱	۹۸/۶۳	۷۶/۰۸	۷۲
۱۵	۲۴/۰۶	۴۲/۰۲	۴۳	۲۸	۸۳/۶۷	۵۹/۰۵	۶۰	۴۳	۹۸/۸۸	۷۸/۷۰	۷۳
۱۶	۲۸/۳۰	۴۳/۳۳	۴۴	۲۹	۸۶/۵۳	۶۰/۳۶	۶۱	۴۵	۹۹/۲۵	۸۱/۳۲	۷۴
۱۷	۳۱/۸۰	۴۴/۶۴	۴۵	۳۰	۸۸/۱۵	۶۱/۶۷	۶۲	۴۷	۹۹/۶۳	۸۳/۹۴	۷۷
۱۸	۳۷/۰۳	۴۵/۹۵	۴۷	۳۱	۸۹/۷۸	۶۲/۹۸	۶۳	۴۸	۹۹/۸۸	۸۵/۲۵	۸۰
۱۹	۴۲/۵۲	۴۷/۲۶	۴۸	۳۲	۹۰/۷۷	۶۴/۲۹	۶۳				

بعد استقلال

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۷	۰/۳۷	۲۶/۷۷	۲۳	۱۷	۳۱/۶۷	۴۵/۰۴	۴۵	۲۷	۹۱/۵۲	۶۳/۳۱	۶۴
۸	۱/۱۲	۲۸/۶۰	۲۷	۱۸	۳۹/۴۰	۴۶/۸۷	۴۷	۲۸	۹۴/۰۱	۶۵/۱۴	۶۶
۹	۲/۱۲	۳۰/۴۲	۳۰	۱۹	۴۶/۷۶	۴۸/۶۹	۴۹	۲۹	۹۵/۵۱	۶۶/۹۶	۶۷
۱۰	۳/۹۹	۳۲/۲۵	۳۲	۲۰	۵۳/۹۹	۵۰/۵۲	۵۱	۳۰	۹۶/۵۱	۶۸/۷۹	۶۸
۱۱	۵/۲۴	۳۴/۰۸	۳۴	۲۱	۶۰/۲۲	۵۲/۳۵	۵۳	۳۱	۹۷/۱۳	۷۰/۶۲	۶۹

۱۲	۷/۶۱	۳۵/۹۰	۳۶	۲۲	۶۷/۰۸	۵۴/۱۷	۵۴	۳۲	۹۷/۵۱	۷۲/۴۴	۷۰
۱۳	۱۰/۳۵	۳۷/۷۳	۳۷	۲۳	۷۲/۶۹	۵۶	۵۶	۳۳	۹۸/۲۵	۷۴/۲۷	۷۱
۱۴	۱۴/۲۱	۳۹/۵۶	۳۹	۲۴	۷۷/۸۱	۵۷/۸۳	۵۸	۳۵	۹۸/۸۸	۷۷/۹۲	۷۳
۱۵	۱۸/۷۰	۴۱/۳۸	۴۱	۲۵	۸۴/۵۴	۵۹/۶۵	۶۰	۳۶	۹۹/۲۵	۷۹/۷۵	۷۴
۱۶	۲۳/۹۴	۴۳/۲۱	۴۳	۲۶	۸۹/۰۳	۶۱/۴۸	۶۲	۳۷	۹۹/۷۵	۸۱/۵۸	۷۸

بعد کنترل

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۸	۰/۸۷	۳۱/۱۳	۲۶	۲۰	۴۴/۷۶	۴۷/۸۹	۴۹	۳۲	۹۲/۳۹	۶۴/۶۵	۶۴
۹	۱/۷۵	۳۲/۵۳	۲۹	۲۱	۵۰/۳۷	۴۹/۲۹	۵۰	۳۳	۹۴/۵۱	۶۶/۰۴	۶۶
۱۰	۳/۲۷	۳۳/۹۲	۳۲	۲۲	۵۶/۶۱	۵۰/۶۸	۵۲	۳۴	۹۵/۲۶	۶۷/۴۴	۶۷
۱۱	۵/۴۹	۳۵/۳۲	۳۴	۲۳	۶۱/۳۵	۵۲/۰۸	۵۳	۳۵	۹۶/۶۳	۶۸/۸۴	۶۸
۱۲	۷/۱۱	۳۶/۷۲	۳۵	۲۴	۶۵/۹۶	۵۳/۴۸	۵۴	۳۶	۹۷/۷۶	۷۰/۲۳	۷۰
۱۳	۹/۴۸	۳۸/۱۱	۳۷	۲۵	۷۱/۰۷	۵۴/۸۷	۵۶	۳۷	۹۸/۱۳	۷۱/۶۳	۷۱
۱۴	۱۴/۲۱	۳۹/۵۱	۳۹	۲۶	۷۶/۱۸	۵۶/۲۷	۵۷	۳۹	۹۸/۵۰	۷۴/۴۲	۷۲
۱۵	۱۹/۲۰	۴۰/۹۱	۴۱	۲۷	۷۹/۵۵	۵۷/۶۷	۵۸	۴۳	۹۸/۸۸	۸۰/۰۱	۷۳
۱۶	۲۳/۸۲	۴۲/۳۰	۴۳	۲۸	۸۱/۸۰	۵۹/۰۶	۵۹	۴۵	۹۹/۲۵	۸۲/۸۰	۷۴
۱۷	۲۸/۴۳	۴۳/۷۰	۴۴	۲۹	۸۴/۶۶	۶۰/۴۶	۶۰	۴۷	۹۹/۶۳	۸۵/۶۰	۷۷
۱۸	۳۲/۲۹	۴۵/۱۰	۴۵	۳۰	۸۷/۲۸	۶۱/۸۵	۶۱	۵۰	۹۹/۸۸	۸۹/۷۸	۸۰
۱۹	۳۸/۵۳	۴۶/۴۹	۴۷	۳۱	۸۹/۵۳	۶۳/۲۵	۶۳				

کل کارکرد روان‌شناختی خانواده

نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t	نمره خام	رتبه درصدی	نمره استاندارد Z	نمره استاندارد t
۱۴۰	۰/۱۲	۳۰/۷۸	۲۰	۲۰۳	۲۲/۶۹	۴۲/۴۴	۴۳	۲۵۰	۶۰/۲۲	۵۱/۱۴	۵۳
۱۴۴	۰/۳۷	۳۱/۵۲	۲۳	۲۰۵	۲۳/۹۴	۴۲/۸۱	۴۳	۲۵۱	۶۰/۶۰	۵۱/۳۲	۵۳

۱۵۰	۰/۷۵	۳۲/۶۳	۲۶	۲۰۶	۳۴/۶۹	۴۲/۹۹	۴۳	۲۵۲	۶۱/۳۵	۵۱/۵۱	۵۳	۳۰۲	۸۷/۴۱	۶۰/۷۶	۶۱
۱۵۱	۱/۲۵	۳۲/۸۲	۲۸	۲۰۷	۲۵/۴۴	۴۳/۱۸	۴۳	۲۵۳	۶۲/۵۹	۵۱/۶۹	۵۳	۳۰۳	۸۷/۹۱	۶۰/۹۴	۶۲
۱۵۴	۱/۸۷	۳۳/۳۷	۲۹	۲۰۸	۲۶/۰۶	۴۳/۳۶	۴۴	۲۵۴	۶۳/۷۲	۵۱/۸۸	۵۴	۳۰۶	۸۸/۴۰	۶۱/۵۰	۶۲
۱۵۵	۲/۳۷	۳۳/۵۶	۳۰	۲۱۱	۲۶/۶۸	۴۳/۹۲	۴۴	۲۵۵	۶۴/۵۹	۵۲/۰۶	۵۴	۳۱۰	۸۸/۶۵	۶۲/۳۴	۶۲
۱۵۶	۲/۶۲	۳۳/۷۴	۳۱	۲۱۲	۲۷/۴۳	۴۴/۱۱	۴۴	۲۵۶	۶۵/۳۴	۵۲/۲۵	۵۴	۳۱۱	۸۹/۰۳	۶۲/۴۲	۶۲
۱۵۷	۲/۹۹	۳۳/۹۳	۳۱	۲۱۳	۲۸/۱۸	۴۴/۲۹	۴۴	۲۵۷	۶۵/۷۱	۵۲/۴۳	۵۴	۳۱۲	۸۹/۴۰	۶۲/۶۱	۶۲
۱۵۸	۳/۳۷	۳۴/۱۱	۳۲	۲۱۴	۲۸/۸۰	۴۴/۴۸	۴۴	۲۵۸	۶۵/۹۶	۵۲/۶۲	۵۴	۳۱۳	۸۹/۶۵	۶۲/۸۹	۶۳
۱۵۹	۳/۶۲	۳۴/۳۰	۳۲	۲۱۵	۲۶/۹۳	۴۴/۶۶	۴۵	۲۶۰	۶۶/۴۶	۵۲/۹۹	۵۴	۳۱۴	۸۹/۹۰	۶۲/۹۸	۶۳
۱۶۰	۳/۸۷	۳۴/۴۸	۳۲	۲۱۶	۳۱/۱۷	۴۴/۸۵	۴۵	۲۶۱	۶۷/۰۸	۵۳/۱۷	۵۴	۳۱۶	۹۰/۱۵	۶۳/۳۵	۶۳
۱۶۲	۴/۱۱	۳۴/۸۵	۳۳	۲۱۷	۳۱/۹۲	۴۵/۰۳	۴۵	۲۶۲	۶۷/۵۸	۵۳/۳۶	۵۵	۳۱۷	۹۰/۶۵	۶۳/۵۳	۶۳
۱۶۳	۴/۳۶	۳۵/۰۴	۳۳	۲۱۸	۳۲/۷۹	۴۵/۲۲	۴۶	۲۶۳	۶۸/۳۳	۵۳/۵۴	۵۵	۳۱۸	۹۱/۲۷	۶۳/۷۲	۶۴
۱۶۵	۴/۷۴	۳۵/۴۱	۳۳	۲۱۹	۳۳/۹۲	۴۵/۴۰	۴۶	۲۶۴	۶۹/۰۸	۵۳/۷۳	۵۵	۳۲۰	۹۱/۷۷	۶۴/۰۹	۶۴
۱۶۷	۵/۴۲	۳۵/۷۸	۳۴	۲۲۰	۳۴/۶۶	۴۵/۵۹	۴۶	۲۶۵	۷۰/۰۷	۵۳/۹۱	۵۵	۳۲۳	۹۲/۱۴	۶۴/۶۴	۶۴
۱۶۹	۶/۲۳	۳۶/۱۵	۳۵	۲۲۱	۳۵/۲۹	۴۵/۷۷	۴۶	۲۶۶	۷۰/۹۵	۵۴/۱۰	۵۶	۳۲۵	۹۲/۳۹	۶۵/۰۱	۶۴
۱۷۰	۶/۹۸	۳۶/۳۳	۳۵	۲۲۲	۳۶/۱۶	۴۵/۹۶	۴۶	۲۶۷	۷۱/۴۵	۵۴/۲۸	۵۶	۳۲۶	۹۲/۸۹	۶۵/۲۰	۶۵
۱۷۱	۷/۸۷	۳۶/۵۲	۳۶	۲۲۳	۳۶/۷۸	۴۶/۱۴	۴۷	۲۶۸	۷۲/۰۷	۵۴/۴۷	۵۶	۳۲۷	۹۲/۳۹	۶۵/۲۸	۶۵
۱۷۴	۸/۳۵	۳۷/۰۷	۳۶	۲۲۴	۳۷/۶۶	۴۶/۳۳	۴۷	۲۶۹	۷۲/۶۹	۵۴/۶۵	۵۶	۳۳۰	۹۳/۶۴	۶۵/۹۴	۶۵
۱۷۵	۸/۶۰	۳۷/۲۶	۳۶	۲۲۵	۳۸/۹۰	۴۶/۵۱	۴۷	۲۷۰	۷۳/۳۲	۵۴/۸۴	۵۶	۳۳۴	۹۳/۸۹	۶۶/۶۸	۶۵
۱۷۷	۹/۱۰	۳۷/۶۳	۳۷	۲۲۶	۳۹/۷۸	۴۶/۷۰	۴۷	۲۷۱	۷۳/۶۹	۵۵/۰۲	۵۶	۳۳۰	۹۴/۱۴	۶۷/۸۹	۶۶
۱۷۸	۹/۳۳	۳۷/۸۱	۳۷	۲۲۷	۴۰/۷۷	۴۶/۸۸	۴۸	۲۷۲	۷۴/۰۶	۵۵/۲۱	۵۶	۳۴۳	۹۴/۵۱	۶۸/۳۵	۶۶
۱۷۹	۱۰/۱۰	۳۸	۳۷	۲۲۸	۴۱/۶۵	۴۷/۰۷	۴۸	۲۷۳	۷۴/۶۹	۵۵/۳۹	۵۷	۳۴۴	۹۴/۸۹	۶۸/۵۳	۶۶
۱۸۰	۱۰/۳۵	۳۸/۱۸	۳۷	۲۲۹	۴۲/۳۹	۴۷/۲۵	۴۸	۲۷۴	۷۵/۴۴	۵۵/۵۸	۵۷	۳۴۸	۹۵/۱۴	۶۹/۲۷	۶۷
۱۸۱	۱۰/۷۲	۳۸/۳۷	۳۸	۲۳۰	۴۳/۲۷	۴۷/۴۴	۴۸	۲۷۵	۷۶/۰۶	۵۵/۷۶	۵۷	۳۵۴	۹۵/۳۹	۷۰/۲۸	۶۷
۱۸۳	۱۱/۳۵	۳۸/۷۴	۳۸	۲۳۱	۴۴/۱۴	۴۷/۶۲	۴۹	۲۷۶	۷۶/۶۸	۵۵/۹۵	۵۷	۳۵۵	۹۵/۶۴	۷۰/۵۷	۶۷
۱۸۴	۱۱/۹۷	۳۸/۹۲	۳۸	۲۳۲	۴۴/۷۶	۴۷/۸۱	۴۹	۲۷۷	۷۷/۴۳	۵۶/۱۳	۵۸	۳۵۶	۹۵/۸۹	۷۰/۸۵	۶۷
۱۸۵	۱۲/۳۴	۳۹/۱۱	۳۸	۲۳۳	۴۵/۰۱	۴۷/۹۹	۴۹	۲۷۸	۷۸/۱۸	۵۶/۳۲	۵۸	۳۶۰	۹۶/۱۳	۷۱/۴۹	۶۸
۱۸۶	۱۲/۷۲	۳۹/۲۹	۳۹	۲۳۴	۴۵/۸۹	۴۸/۱۸	۴۹	۲۷۹	۷۹/۰۵	۵۶/۵۰	۵۸	۳۶۶	۹۶/۲۸	۷۲/۶۰	۶۸
۱۸۷	۱۳/۰۹	۳۹/۴۸	۳۹	۲۳۵	۴۷/۰۱	۴۸/۳۶	۴۹	۲۸۰	۷۹/۶۸	۵۶/۶۹	۵۸	۳۷۰	۹۶/۶۳	۷۳/۳۴	۶۸
۱۸۸	۱۳/۳۴	۳۹/۶۶	۳۹	۲۳۶	۴۷/۷۶	۴۸/۵۵	۴۹	۲۸۱	۸۰/۰۵	۵۶/۸۷	۵۸	۳۷۱	۹۶/۸۸	۷۳/۵۳	۶۹
۱۸۹	۱۳/۸۴	۳۹/۸۵	۳۹	۲۳۷	۴۸/۶۳	۴۸/۷۳	۵۰	۲۸۲	۸۰/۵۵	۵۷/۲۴	۵۹	۳۷۴	۹۷/۱۳	۷۴/۰۸	۶۹
۱۹۰	۱۴/۴۶	۴۰/۰۳	۳۹	۲۳۸	۴۹/۷۵	۴۸/۹۲	۵۰	۲۸۴	۸۱/۱۷	۵۷/۴۳	۵۹	۳۷۸	۹۷/۳۸	۷۴/۸۲	۶۹
۱۹۱	۱۵/۰۹	۴۰/۲۲	۴۰	۲۳۹	۵۰/۸۷	۴۹/۱۰	۵۰	۲۸۵	۸۲/۰۴	۵۷/۶۱	۵۹	۳۸۲	۹۷/۶۳	۷۵/۵۶	۷۰

۱۹۲	۱۵/۷۱	۴۰/۴۰	۴۰	۲۴۰	۵۱/۷۵	۴۹/۲۹	۵۰	۲۸۶	۸۲/۶۷	۵۷/۸۰	۵۹	۳۸۳	۹۷/۸۸	۷۵/۷۵	۷۰
۱۹۳	۱۶/۳۳	۴۰/۵۹	۴۰	۲۴۱	۵۲/۴۹	۴۹/۴۷	۵۱	۲۸۷	۸۳/۱۷	۵۷/۹۸	۶۰	۳۸۵	۹۸/۱۳	۷۶/۱۲	۷۱
۱۹۴	۱۷/۰۸	۴۰/۷۷	۴۰	۲۴۲	۵۳/۱۲	۴۹/۶۶	۵۱	۲۸۸	۸۳/۷۹	۵۸/۱۷	۶۰	۳۸۹	۹۸/۵۰	۷۶/۸۶	۷۲
۱۹۵	۱۷/۷۱	۴۰/۹۶	۴۱	۲۴۳	۵۳/۷۴	۴۹/۸۴	۵۱	۲۹۱	۸۴/۱۶	۵۸/۷۲	۶۰	۴۰۳	۹۸/۸۸	۷۹/۴۵	۷۳
۱۹۶	۱۸/۲۰	۴۱/۱۴	۴۱	۲۴۴	۵۴/۲۴	۵۰/۰۳	۵۱	۲۹۲	۸۴/۴۱	۵۸/۹۱	۶۰	۴۱۳	۹۹/۱۳	۸۱/۳۰	۷۴
۱۹۷	۱۸/۷۰	۴۱/۳۳	۴۱	۲۴۵	۵۴/۶۱	۵۰/۲۱	۵۱	۲۹۳	۸۴/۶۶	۵۹/۰۹	۶۰	۴۱۹	۹۹/۲۸	۸۲/۴۱	۷۵
۱۹۸	۱۹/۴۵	۴۱/۵۱	۴۱	۲۴۶	۵۵/۶۱	۵۰/۴۰	۵۱	۲۹۴	۸۵/۰۴	۵۹/۲۸	۶۰	۴۳۱	۹۹/۶۳	۸۴/۶۳	۷۷
۱۹۹	۲۰/۲۰	۴۱/۷۰	۴۲	۲۴۷	۵۷/۲۳	۵۰/۵۸	۵۲	۲۹۵	۸۵/۵۴	۵۹/۴۶	۶۱	۴۷۲	۹۹/۸۸	۹۲/۲۲	۸۰
۲۰۰	۲۰/۸۲	۴۱/۸۸	۴۲	۲۴۸	۵۸/۳۵	۵۰/۷۷	۵۲	۲۹۷	۸۵/۹۱	۵۹/۸۳	۶۱				
۲۰۲	۲۱/۴۵	۴۲/۲۵	۴۲	۲۴۹	۵۹/۳۵	۵۰/۹۵	۵۲	۲۹۸	۸۶/۲۸	۶۰/۰۲	۶۱				

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش که با هدف ساخت و بررسی مقدماتی ویژگی‌های روان‌سنجی و اعتباریابی مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی صورت پذیرفت، نشان داد، ضریب همبستگی پیرسون در مورد نمرات مرحله اول و دوم بازآزمایی بین ۰/۹۵ تا ۰/۹۹ می‌باشد که به نظر می‌رسد بجز در ابعاد حل تعارض، صله رحم و کنترل، سایر ابعاد این پرسشنامه از اعتبار بازآزمایی کافی برخوردار است (جدول ۱).

نتایج بیانگر همبستگی بالا با اطمینان (۰/۹۹) بین نمرات هر بعد از پرسشنامه با نمره کلی سوالات مقیاس بود در این بین بعد سواد عاطفی با ۰/۷۲ بیشترین و حل تعارض با ۰/۴۴ کمترین همبستگی را با آلفای کلی پرسشنامه داشتند (جدول ۲).

آلفای کرونباخ کلی پرسشنامه مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده در ارتباط با همه سوالات ۰/۸۸ بدست آمد که بیانگر همبستگی بسیار بالا بین سوالات پرسشنامه می‌باشد و در صورتی که سوالات نامناسب پرسشنامه حذف گردد آلفا به ۰/۹۱۳ ارتقاء می‌یابد (جدول ۳).

جدول شماره ۴ تا ۱۵ همبستگی درونی سوالات هر بعد از پرسشنامه را در ارتباط با همان بعد نشان می‌دهد که بجز در بعد ارتباط نتایج حاکی از همبستگی قابل قبول بین

سوالات در نظر گرفته شده برای هر بعد می‌باشد. اما در هر بعد تعدادی سوال ناهمخوان نیز وجود دارد که در صورت حذف آن ضریب همبستگی سوالات آن بعد نیز ارتقاء می‌یابد. واقعیت این است که خانواده به عنوان کوچک‌ترین نهاد و سلول اجتماعی تأثیر انکارناپذیری بر سلامت شخصیت افراد و به تبع آن سلامت جامعه دارد، این تأثیر در سطح کارکرد کلان با دنبال کردن انسجام، پویایی و هدفمندی خانواده و در سطح خرد با حل مسأله، مراقبت، ایجاد ساختار، عشق و محبت، حل تعارض و سایر کارکردهای خود را نشان می‌دهد (الیری و همکاران، ۲۰۰۰؛ به نقل از کیمیایی، ۱۳۸۷).

این در حالی است که کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی با توجه به تحولات فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و تحت تأثیر پدیده جهانی شدن به کلی دگرگون شده است. امروزه ارزش‌ها، اهداف، انتظارات، نیازها و الگوهای ارتباطی درون - برون خانوادگی ایرانیان تغییر یافته و به نوعی دچار الگوهای افراطی یا تقریبی پدرسالارانه، مادرسالارانه و فرزندسالارانه شده است. این وضع بیانگر استحاله و گذر خانواده ایرانی است که نیاز به شناخت ابزاری در خصوص شناخت دقیق کارکردهای روان‌شناختی خانواده‌های ایرانی و یافتن نقطه تعادل را اجتناب‌ناپذیر می‌سازد. پژوهش حاضر با نشان دادن همبستگی بالا در بازآزمایی و همبستگی درونی سوال‌ها و خرده‌مقیاس‌ها با کل آزمون ابزار پایا و معتبری را پیرامون مطالعه و تبیین کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی فراهم آورده است.

در مورد ابعاد مختلف پرسشنامه، آلفای کرونباخ سوالات مربوط به هر یک از ابعاد در بعد ارتباط ۰/۸۰، در بعد پیشرفت ۰/۱۸، در بعد سواد عاطفی ۰/۴۳، در بعد معنویت و مذهب ۰/۴۴، در بعد اوقات فراغت ۰/۵۰، در بعد اتحاد ۰/۳۵، در بعد ساختار و سازمان ۰/۲۸، در بعد احساس امنیت ۰/۴۹، در بعد حل تعارض ۰/۳۹، در بعد صله رحم و رفت و آمد ۰/۴۱، در بعد استقلال ۰/۳۷ و در بعد کنترل ۰/۳۹ بدست آمد که بجز در بعد ارتباط در سایر ابعاد بیانگر اعتبار خوبی نیست. در حالی که با حذف سؤال‌های ناهمخوان آلفای هر یک از ابعاد به شکل قابل ملاحظه‌ای افزایش می‌یابد به نحوی که آلفای کرونباخ

سوالات در بعد ارتباط به ۰/۸۸، در بعد پیشرفت ۰/۷۴، در بعد سواد عاطفی ۰/۸۳، در بعد معنویت و مذهب ۰/۷۴، در بعد اوقات فراغت ۰/۷۲، در بعد اتحاد ۰/۷۹، در بعد ساختار و سازمان ۰/۶۵، در بعد احساس امنیت ۰/۶۹، در بعد حل تعارض ۰/۶۱، در بعد صله رحم و رفت و آمد ۰/۷۶، در بعد استقلال ۰/۵۵ و در بعد کنترل ۰/۴۵ ارتقاء می‌یابد.

در نگاه اول اینگونه به نظر می‌رسد که اساسی‌ترین کارکردهای خانواده فراهم نمودن حمایت مالی و اقتصادی، تغذیه‌ای و مراقبت فیزیکی از اعضاء می‌باشد، اما امروز معادل این مهم کارکردهای عاطفی و روان‌شناختی و ارتباطی است که محیطی امن برای رشد سالم اعضای خانواده بوجود می‌آورد (فیلدر، ۱۹۹۴) و در شکل‌گیری هویت اعضاء ایفای نقش می‌کند (بیرز و همکاران، ۲۰۰۳؛ گرین و همکاران، ۲۰۰۰؛ و دن، ۲۰۰۲). در حالی که کارکردهای ناکارآمد خانوادگی با ناتوانی خانواده در مقابله با استرس‌های طولی و عرضی چرخه زندگی خانواده همراه است (ساندر و همکاران، ۲۰۰۲) و کارکردهای سالم تأثیر مستقیمی بر اهداف، نیازها، رضایتمندی از زندگی و روابط عاطفی (میلر و همکاران، ۲۰۰۰)، بر ساختار، نقش‌ها، ارتباط، ادراک و پویایی‌های شخصیت اعضا (والش، ۲۰۰۳) و سازگاری زناشویی (قرقی و همکاران، ۲۰۱۲) دارد.

پژوهش حاضر نیز نشان می‌دهد که ابعاد مختلف پرسشنامه با پایایی بالایی کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی را در حوزه‌های مختلف سنجیده و هر یک از حوزه‌ها ضمن همبستگی با کل آزمون دارای استقلال منطقی از یکدیگر بوده و ویژگی‌های روان‌سنجی رضایت‌بخشی به دست می‌دهد. از آنجا که کارکردهای روان‌شناختی خانواده متغیر مهمی در سلامت و بیماری اعضاء خانواده و در پیش‌بینی نتایج توانمندسازی و اهمیت مداخله‌های خانوادگی به عنوان بخشی از فرآیند مشاوره و روان‌درمانی خانواده‌ها است، ابزار حاضر کمک غیرقابل‌انکاری به کلیه حرف‌یاری‌بخش می‌دهد. و سرانجام به نظر می‌رسد که ۱۲ خرده‌مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی را در سه سر فصل کلی شامل: ارتباط؛ رشد شخصی یا ارزشی و حفظ نظام خانواده می‌توان پیشنهاد داد که نشان می‌دهد رویکرد نظام‌های عمومی خانواده را به منظور توصیف ساختار،

سازمان و الگوهای تعاملی خانواده در هم آمیخته و اجازه ارزیابی خانواده‌های ایرانی را در طیف وسیعی از کارکردهای سالم تا شدیداً آسیب‌زا در کشور ما و موضوعات مربوط به خانواده‌های بالینی و غیربالینی را در فرهنگ این مرز و بوم می‌دهد.

همچون هر مطالعه دیگری این مطالعه نیز محدودیت‌هایی داشته است. اولاً به دلیل محدودیت منابع مالی و حمایتی لازم روی نمونه‌ای به تعداد ۴۱۰ نفر انجام شده است که پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی روی نمونه‌های بیشتر بر اساس چرخه زندگی خانواده و طبقات اجتماعی مختلف مورد مطالعه قرار گیرد. ثانیاً استفاده از خانواده‌های غیربالینی می‌تواند یک محدودیت باشد، چرا که ممکن است این آزمون ویژگی‌های روان‌سنجی متفاوتی را زمانی که برای خانواده‌های متعارض در مقایسه با خانواده‌های عادی اجرا می‌شود، نشان دهد که پیشنهاد می‌شود روی خانواده‌های درمانده و متعارض نیز اجرا شود. ثالثاً، این مطالعه در شهر مشهد انجام و تعمیم‌پذیری آن به سایر شهرها یک محدودیت است که پیشنهاد می‌شود در سایر شهرها نیز اجرا شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که هنگام اجرا روی خانواده‌ها و انجام فعالیت‌های پژوهشی، سؤال‌هایی که ناهمخوانی کمتری با سایر سؤال‌ها دارند حذف یا اصلاح شوند، چرا که نتایج اعتباریابی تأیید می‌کند که مقیاس کارکردهای روان‌شناختی خانواده ایرانی ابزار معتبری است و می‌توان آن را برای ارزیابی کارآمدی یا ناکارآمدی خانواده به کار برد.

تاریخ دریافت نسخه اولیه مقاله: ۱۳۹۰/۱۰/۱۳

تاریخ دریافت نسخه نهایی مقاله: ۱۳۹۱/۰۲/۲۴

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۰۵/۱۸

References

منابع

- احدی، حسن؛ محسنی، نیک‌چهره (۱۳۸۸). روانشناسی رشد، مفاهیم بنیادی در روانشناسی نوجوانی و جوانی، تهران: انتشارات بنیاد.
- الیری، دانیل؛ هیمن، ر. و جانگسما، ارتور (۱۳۸۷). راهنمای گام به گام زوج درمانی، (مترجمان: سیدعلی کیمیایی و زهرا باقریان‌نژاد)، تهران: رشد.
- بارکر، فیلیپ (۱۳۸۸). خانواده‌درمانی پایه، (مترجمان: محسن دهقانی و زهره دهقانی)، تهران: انتشارات رشد.
- بیگی، فاطمه، کیمیایی، سیدعلی، امین یزدی، امیر (۱۳۹۰). مهارت مشکل‌گشایی و تأثیر آن بر عملکرد خانوادگی مادران کودکان تکانشگر - کم‌توجه، تازه‌ها و پژوهش‌های مشاوره، ۹(۳۵).
- خادمیان، حسین (۱۳۹۰). کارکردهای روان‌شناختی خانواده و همبودی آن با کیفیت زندگی، خودکارآمدی و راهبردهای مقابله‌ای نوجوانان، پایان‌نامه کارشناسی ارشد: دانشگاه فردوسی مشهد.
- شرفی، خلیل، عریضی، حمیدرضا و نامداری، کورش (۱۳۸۴). بررسی رابطه بین عملکرد خانواده و سرسختی روان‌شناختی در دانش‌آموزان، دو ماهنامه دانشور رفتار دانشگاه شاهد، ۱۲(۱۰)، ۸۵-۹۴.
- غیاثی، پروین؛ معین، لادن و گوهرگانی، شهین (۱۳۸۹). بررسی آموزش خانواده به شیوه شناختی - رفتاری بر رضایت‌مندی زناشویی والدین دانش‌آموزان دختر مدارس ابتدایی ناحیه ۲ شیراز، فصلنامه زن و جامعه، ۱(۱)، ۶۹-۹۰.
- کدیور، پروین؛ اسلامی، عبدالله؛ فراهانی، محمدتقی (۱۳۸۳). بررسی رابطه ساختار تعاملات خانواده (عملکرد خانواده) با سبک‌های مقابله با فشارهای روانی و تفاوت‌های جنسی در دانش‌آموزان پیش‌دانشگاهی، مجله روانشناسی و علوم تربیتی، ۳۴(۲)، ۹۷-۱۲۳.
- کیمیایی، سیدعلی و بیگی، فاطمه (۱۳۸۹). مقایسه کارکردهای خانوادگی مادران کودکان سالم و کودکان بیش‌فعال (نقص توجه)، مجله علوم رفتاری، ۴(۲)، ۱۴۷-۱۴۱.
- گلچین، مهری؛ نصیری، محمود؛ نجمی، بدرالدین و بشردوست، نصراله (۱۳۸۰). ارتباط عملکرد خانواده با برخی ویژگی‌های روانی نوجوانان دختر و پسر، پژوهش در علوم پزشکی، ۶(۴)، ۳۰۷-۳۰۰.
- موسوی، اشرف‌السادات (۱۳۸۸). خانواده درمانی کاربردی با رویکرد سیستمی، تهران: انتشارات دانشگاه الزهرا.

- مینوچین، سالوادور. فیشمن، اچ. چارلز (۱۳۸۸). فنون خانواده درمانی (مترجمان: فرشاد بهاری و فرح سیا)، تهران: انتشارات رشد.
- مینوچین، سالوادور (۱۳۸۹). خانواده و خانواده درمانی (ترجمه باقر ثنایی)، تهران: انتشارات امیر کبیر.
- Asoodeh, M.H. Daneshpour, M.Khalili, S. Gholamali Lavasan, M. Abuali Shabani, M. Dadras, I. (2011). Iranian Successful Family Functioning: Communication, *Social and Behavioral Science*, 30(6), 367-371.
- Beyers, W. & Goossens, L. (2003). Dynamics of Perceived Parenting and Identity Formation in Late Adolescence, *Journal of Adolescence*, 31(2), 165-86.
- Bloom, B.L. (2004). A factor Analysis of Self-report Measures of Family Functioning, *Family Process*, 24(2), 225-239.
- Carr, A. (2006). Family Therapy: Concepts, *Process and Practice*, New York: Wiley.
- Cuzzocrea, F. Larcen, R. (2008). Parent Training for Families with Mentally Retarded Children, *Journal of Mental Retarded*, 28(12), 715-730.
- Dean, S.K. (2002). The Contributions of Mother, Father and Friend Attachment and Social Provisions to adolescent Psychosocial Development, Available from:<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=765315431&sid=1&fmt=2&clientid=46431&RQT=309&Vname=PQD>.
- Dean, S.K. (2002). The Contributions of Mother, Father and Friend Attachment and Social Provisions to Adolescent Psychosocial Development, Available from:<http://proquest.umi.com/pqdweb?did=765315431&sid=1&fmt=2&clientid=46431&RQT=309&Vname=PQD>.
- Fielder, J.F. (1994). *Were People First: The Social and Emotional Lives of Individuals with Mental Retardation*, London: Quorum Book.
- Ghoroghi, S. Aishah Hassan, S. Baba, M. (2012). Unction of Family-of-Origin Experiences and Marital Adjustment among Married Iranian Students of University Putra Malaysia, *International Journal of Psychological Studies*, 4,(3), 94-104.

- Green, J.D. Campbell, W.K. (2000). Attachment and Exploration in Adults: Chronic and Contextual Accessibility, *Personality & Social Psychology Bulletin*, 26, 452-61.
- Herring, S., Gray, K., Taffe, J., Botongge, B., Sweeney, D., Einfeld, S. (2006). Behaviour and Emotional Problems in Toddlers with Pervasive Developmental Disorder and Developmental Delay: Associations with Parental Mental Health and Family Functioning, *Journal of Intellectual Disability Research*, 50(12), 874-882.
- Keitner, G.I.; Miller, I.W. & Ryan, C.E. (1996). Mood Disorder and the Family: In F.W. Kaslow (Ed) *Handbook of Relational Diagnosis and Dysfunction Family Patterns*, New York: Wiley. (Overview. *American Journal of Psychiatry*, 435).
- Lsun, D.H. (2000). Circumplex Model of Marital and Family Systems, *Journal of Family Therapy*, 22, 144-167.
- Miller, I.W., Ryan, C.E., Keitner, G.I., Bishop, D.S. Epstein, N.B. (2002). The McMaster Approach to Families: Theory, Assessment and Research, *Journal of Family Therapy*, 22(8), 168-189.
- Sander, A.M. Caroselli, J.S. High, W.M. Becker, C. Neese, L. Scheibel, R. (2000). Relationship of Family Functioning in a Post-acute Rehabilitation Programme Following Traumatic Brain Injury, *Brain Injury*, 16 (6), 649-657.
- Shek, D.T.L. (2002a). Family Function and Psychological Well-being, School Adjustment and Problem Behavior in Chinese Adolescents with and Without Economic Disadvantage, *Journal of Genetic Psychology*, 163(4), 497-503.
- Stevenson-Hinde, J. & Akister, J. (1995). The McMaster Model of Family Functioning: Observer and Parental Rating in a Nonclinical Sample, *Family Process*, 34, 334-341.
- Walsh, F. (2003). Family Resilience: A Framework for Clinical Practice: *Family Process*, 42 (1), 1-19.
- Wood, B. (1996). A Developmental Bio Psychosocial Approach to the Treatment of Chronic Illness in Children and Adolescents, In R. Mikesell, D. Lusteran and S.M. Daniel (eds), *Integrating Family Therapy: Handbook of Family Psychology and Systems Theory* (pp: 437-457), Washington, DC: American Psychological Association.